

KÖZÉRDÉK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS GAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTNYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadóhivatal: Széchenyi-uteza 140. szám.

TELEFON-SZÁM: 22.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK
legjutányosabb számítással, díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Belmunkatársak:

JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja Báter János nyomdája Szekszárdon.

Szerkesztőség: Széchenyi-uteza 1085. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

NÉPTANÍTÓKNAK,

ha az előfizetést egész évre előre béküldik: 5 kor.

„Fogytán van a napod.“*

„Fogytán van a napod“,
Búsan szólt a költő,
És alig telt bele
Egy fél emberöltő:
Napunk kiragyogott,
Bánat, kétség elült,
S ezrek riadozták
A „Rendületlenül.“

Fogytán van a napod,
Édes anyánk jaj, jaj!
Küzdönek jaid,
S vívódnak sok bajjal.
A rémséges éjben
Egy sugárka sincsen,
Elhagyott bennünket
A Teremtő-Isten.

Ujra nyomorúság,
S szenvedés a részünk;
A próba tüzeben
Senyvedünk, enyészünk.

* Vörösmarty Mihály borongós hangulatu, legutolsó költeményének ez. Ehhez füzi reflexióit jeles költőnk Sántha Károly, a fenti magas szárnyalásu hazafias versében. A szerk.

Virrad-e, vagy a bús
Jóslat valóra vál,
S jön értünk s elmetet
„A nagyszerű halál.“?

Félre sötét képek!
Mi élni akarunk.
Szegény magyar költő,
Lesz, lesz még hajnalunk.
Büszke reménységünk,
S erők a mult s a jog.
A sötét éj után
Napunk még kiragyog.

Hogyha egygyé forrunk,
Nincs fogytán a napunk;
Uj dicső reggeire
Még csak most virradunk.
Bizzunk, hű magyarok,
Van, aki segítsen:
Önnön igazságunk
És az igaz Isten.

SÁNTHA KÁROLY.

Felsőbb borászati szakoktatásügyünk reformjához.

Irta: Kirchner József, gépészmérnök.

Felsőbb szőlészeti- és borászati tanfolyamunknak az a célja, hogy az abban résztvevők elméleti és gyakorlati alapon, tudományosan és gyakorlatilag oly mértékben képeztessenek ki, hogy nagyobb kiterjedésű szőlő- és pinczegazdaságok önálló kezelésére vagy állami szolgálatban való alkalmazásra képesek legyenek, de az említett tanfolyam érvényben álló mai szervezeti szabályai alapján ezt a feladatot egészben és teljesen meg nem oldhatja.

Igazam bebizonyítására szabadjon a következő alaptételből kiindulnom.

Bármely gazdasági termelésnek, legyen az szőlő, komló, gabona, répa vagy burgonya, a sikere két tényezőn fordul meg. Első sorban a földben rejlő termő erők nagyságán, másodsorban a termő erők kihasználásának mértékén, a gazdálkodás intenzívítésén.

A kihasználásnak mértéke alatt azt a relációt értjük, amely fennal a befektetett — legyen az pénz, munka, szorgalom, tudás, tehetség vagy idő — és az abból kapott mennyiségek között.

Nagyon természetes, hogy minél nagyobb eme viszonynak számbeli értéke, annál nagyobb, annál sikeresebbnek mondjuk a termelést.

Kérdés már most, miként folyhatunk be ezen viszony számbeli értékének megváltoztatásába? Csak hogyha eme viszony-

TÁRCZA.

Anyámhoz.

Igazad volt, hogy kivüled
Nincs senki, aki még szeret,
S pár jó szóval eloszlassa
Bús arczomról a felleget.

Most sirok, mikor már késő
S az édes oltihont elhagyám,
Most érzem, mi voltál nekem
Szerető, drága jó anyám.

Igazad volt. E távolban
Senki sem ért meg engemet.
Csak még egyszer csókolhatnám
Lázás ajkammal kezdet!

SZABÓ GÉZA.

Az ó-kori rabszolgaságról.

Irta: Zsigmond János.

— A „Közérdek“ eredeti tárczája. —

Messze nagy utra vezetem olvasóimat. Szálljunk vissza két-három ezer évvel a multba, a Krisztus előtti századokba, az antik pogány világ kellő közepébe. Oly messzire esik tőlünk e kor, és oly eltérők annak val-

lasi, társadalmi és politikai intézményei a mi jelenkori társadalmi intézményeinktől, hogy azoknak megértése a legnehezebb dolgok egyike. E nehéz megértésnek pedig egyik főoka abban rejlik, hogy bármely távoli kort is intézményeivel együtt jelen viszonyainkból kiindulva, a jelenkor szemüvegén át vesszük vizsgálat alá. Pedig ez uton gyakran utvesztőbe tévedhetünk és ferde fogalmak születnek meg agyunkban valamely rég letűnt kor intézményei felől. Például a modern parlamentárizmus korában mily kevesen tudnak maguknak helyes fogalmat alkotni az ó-kori Róma fórumának politikai mozgalmairól, vagy pl. Athen legdemokratikusabb korszakáról, mikor Perikles elragadó szónoklata révén uralkodott ezim nélküli tényleges hatalommal a politikai polgárság felett. De ha nehéz is az ó-kor politikai intézményeit világosan megértenünk, vannak intézmények, melyeknek megértése nem nehéz, ha ezen intézményt eredményében és a vele összekötött tettekben vizsgáljuk.

Az ó kor legműveltebb társadalmába, a görög-római társadalmába vezetem t. olvasóimat és bemutatom e fényes társadalomnak egy intézményét, melyet bizonyosan meg fog érteni mindenki, nem kell oda se tudományos készség, se éles elme, csak egy kis emberszeretet s e szeretetből folyó humanizmus.

Mikor az antik görög-római társadalom

fényes műveltségét, páratlan intézményeit bántjuk és csodáljuk, sohasem szabad szem elől vesztenünk, hogy vallás és erkölcses dolgában, minden magas műveltsége daczára, nagyon elmaradt tőlünk. Mestereink voltak ők a szellemiek terén mindenben, csak vallás és morál terén, főleg pedig az emberszeretet, a humanizmus terén nem. Megbámuljuk utólréhetetlen irodalmi remekeiket, csodáljuk az államélet terén elért páratlan sikereiket, képzőművészeti remekeik ma is örök minták, a természettudományokat kivéve a tudományok tágas mezején mindenben uttörők valának, de vallási és erkölcsi elveikből nem kérünk. Azt kérdezhett valaki, hogy ugyan mint lehetett ez így? hogy történhetett meg az, hogy ezek a népek, kik a műveltség terén irányadók voltak az egész világ számára, kiknek a műveltségén alapul a mi mai műveltségünk is, mégis annyira számkivetették körükből a szeretet törvényét első sorban és embertársaik iránt minden műveltségük daczára a legszivtelenebbek voltak? Erre a kérdésre azt a választ adhatjuk, hogy az emberben természeténél fogva nagyon sok rossz hajlam rejlik s az önzés, az emberi szív e férge, ha csak nem korlátoztatik, a legborzasztóbb vétségekre képes embertársaival szemben is. Már pedig Krisztus előtt isteni parancs nem korlátozta az emberi szív durva szenvedélyeit, nem volt még akkor Istentől szentesítve a törvény, mely így szól:

Lapunk mai száma 12 oldalra terjed.

ban előforduló egyes faktorok lényegével tisztában vagyunk azokkal dolgozni is tudunk, azokat a termelésben mindenáron értékesíteni iparkodunk!

Ezek a faktorok a *tőke, a munka, a szorgalom, a szakismeret, a tehetség, és az idő.*

Kiragodom ezek közül a termelésben leglényegesebb szerepet játszó faktoroknak egyikét: a *szakismeretet!*

Szakismeret, szakértelem nélkül egyetlen egy termelő sem élhet meg, — egyaránt szükséges akár a nagy — akár a kis üzemekben. Mert kinek eleinte ismeretei nincsenek, az nem érzi otthon magát, bátortalan a kezdesben, nincsenek tervei, nincsenek eszméi és gondolatai.

Ignoti nulla cupido, mint a latin mondja.

Tehát egy rendes gazdasági üzemben, a hol rendszeres évi trágyázással a földben rejlő termő erők állandóságát tételezhetjük fel, az egyéb faktoroktól itt most eltekintve, a termelésnek sikere a hasznosítási fok számbeli értéke, a termelőnek, a gazdának, a jószágigazgatónak, vagy az intézőnek eszén és *szakértelmén* fordul meg.

Csak rajta áll, mikép tudja az ő szakértelmével a legpraktikusabb, a legjövődmezőbb és a leghasznosabb dolgokat produkálni!

És itt, — gondolatmenetem fordulópontján — hangsúlyllyal kell kiemelnem, hogy a mai egész gazdasági termelésünk csak azért egyoldalú, a mi mezőgazdasági kultúránk azért ha'ad oly lassan előre, mert termelésünk vezetésében és intézésében, legyen tisztelet a kivételnek, olyan erők működnek, a melyek kellő szakértelem híján, szűk körben, csak a régi elavult utakon képesek haladni.

Értem itt pedig azt a szakértelmet, mely nem tisztán a mezőgazdasági ismeretek alapján épült fel, de melyet megtermékenyített a gazdasági élet nehéz küzdelmeire meg-edzett a *műszaki ismereteknek bizonyos foku bírása.*

Tárgyammal, a borgazdaságnál maradván, azt mondom tehát, hogy Magyarország szőlősgazdái, uradalmi intézői, bizonyos foku műszaki ismeretek nélkül el nem lehetnek, ha azt akarják elérni, hogy hegytetőinken a régi, homokbuczkáinkon pedig egy a modern szőlőművelés mindenféle kellékeinek megfelelő kultúra virágozzék.

Hogy csak ezzel a szakértelemmel le-

het valamire menni, hivatkoznom kell e lap hasábjain tett részletesebb fejtegetéseimre; itt most csak egy műveletet ragadok ki a szőlőgazdaságból, s azt mondom, hogy ez a művelet mindaddig egyoldalú lesz, míg azt csak tisztán gazdasági szempontokból vizsgáljuk.

Mert p. u. az *ójtás*, mint szőlőnemesítés, *gazdasági*; de már mint művelet, mint operáció, *műszaki* szempontokból jön elbírálás alá.

Hiába vezérlenek akármilyen magas szempontok egyik vagy másik irányban, hiába fejtek ki bármilyen nagy munkásságot külön-külön, ha a kettővel ugyanegy helyen, ugyanegy időben tisztában nem vagyok.

Más szavakkal, ennek az ójtási műveletnek, mint termelési operációnak sikere nemcsak attól függ, mennyire értek a szőlővesszőnek élet és boncztanához, azaz mennyire vagyok tisztában a gazdasági ismeretekkel, hanem függ attól is mennyire értek az ójtási műveletnek műszaki részét végző *szerszámok* mibenlétehez.

A modern gazdasági szakértelemnek ilyen irányú fejlesztésében utmutatást és ismereteket ad a *szőlő- és borgazdasági technológia.*

Ama legelől említett cél már most, melyet felsőbb szőlészeti és borászati tanfolyamunk maga elé tűzött, egészben és teljesen azért nem oldható meg, mert azon a *borgazdasági technológiának érdekei képviselve nincsenek.*

Azok a hallgatók, a kik akár az óvári akadémiából, akár egyéb gazdasági tanintézetből erre a tanfolyamra kerülnek, nem lehetnek és nincsenek is tisztában a borgazdasági technológiának anyagával.

S ha aztán itt sem hallanak semmit, nem esoda, ha valami nagy üzembe kerülnek, idegenül látják a termelésben rendelkezésükre álló sok mindentajta gépet és eszközt; nem lesz különös, ha azokban nem a segítőeszközöket látják, hanem olyasvalamit, a mit csak a bosszantásukra, a megterhelésükre spekulált ki a technikus.

Nem akarok rámutatni a borgazdasági technológiának szorosan vett anyagára, csak röviden átszaladok rajta.

A szőlőkultúrában azóta, hogy a homokon nagyobb mérvű telepítések történtek, a földtalaj megporhanyításánál és kellő megkeverésénél, az emberi és állati erőket gépek-

kel kellett felváltani, mert ez gyorsabban és olcsóbban is dolgozott.

Üzembe léptek a *gőzekék.*

A kötött talajokon ójtani kell. Manapság bizony sok *ójtógép* áll a rendelkezésünkre s ha valaki ezek közül nem tudja a legjobbat kiválasztani, kénytelen végigexperimentálni valamennyivel a termelés rovására.

A peronoszpóra ellen permetezéssel védekeznek a termelő. Temérdek azoknak a szab. *permetező kannáknak* a száma, melyek manapság használatban vannak a melyek közül szakismeret nélkül bajos dolog volna eldönteni, melyik a legpraktikusabb.

A lisztharmatellen *kénporozunk.* Mennyi drága anyagot láttam elpazarolni a földre, mert sem a kezelője, sem a felügyelő, sem az intéző nem értett a kénporozó szerkezetéhez.

Mit szóljak a *borsajtókról?*

Gépgyárosaink valóban vetélkednek a praktikus borsajtók megszerkesztésében. Ezek a konstrukciók azonban kevésbé vannak elterjedve; igen de igen kevés *hidraulikus sajtó* áll ma a nagy üzemek szolgálatában, sok helyütt még ma is található, a nagy helyet elfoglaló, kényelmetlen kezelésű *szakpréseket.*

Ugyancsak kevés lehet azoknak az üzemeknek száma, a melyekben *borszűrő*, vagy *paszteurizáló gépekkel* is dolgoznak.

Vagy hány üzem ért a *cognac és pezsgőgyártás* berendezéséhez? Pedig hát 28 filléres borárak mellett át kellene menni már egyszer az intenzív gazdálkodásnak erre a terére is.

Nagyon rövid vázlatát ebben adtam volna a borgazdasági technológia anyagának.

Van szerencsém a mértékadó és illetékes tényezők szíves figyelmét felhívni, hassanak és működjenek közre, hogy e tanfolyamon a borgazdasági technológiának eddigelé elhanyagolt érdekei képviselve legyenek. Ha nem is behatóan, mert hiszen a szerkesztés a technikus feladata, de enciklopedikus módszerben okvetlen tárgyalassék.

Erős a reményem, hogy a célunk teljes megoldásával közgazdasági életünknek hasznos és tevékeny tagjait, lelkes harcosait üdvözölhetjük majd a felsőbb szőlészeti és borászati tanfolyam hallgatóiban.

Vajta, 1906 január 10.

Szeresd felebarátodat, mint önmagadat! A régi világnak ezt a szeretetlenségét legjobban mutatja az a szomorú emlékü intézmény, melyről egyet-mást el akarok mondani tisztelt olvasóimnak s ez: a rabszolgaság intézménye. Az emberi méltóságnak lábbal való tiprását kell látnunk a rabszolgaságban s ez mutatja mennyire ismeretlen fogalom volt a régiéknél az emberi méltóság. A rabszolgaság létesítésére a régiéknél nézete szolgált egy részben alapul, mely nézetet ők a munkáról tápláltak. Míg ma a munka szerint mérjük az ember értékét és becsüljük a munkást, sőt elítéljük a munkakerülést, addig a régiéknél azt tartották, hogy a munka megbecsületlenítő hatással van az emberre. Ez a nézet nemcsak a köznépnél volt elterjedve, hanem a leghíresebb írók és bölcsészek is vallották és védelmezték ezt.

Mint hogy — eszerint — a munka megbecsületlenítő hatással volt az ő felfogásuk szerint az emberre, következésképpen az azzal foglalkozók sem részesülhettek egyenlő sorsban a szabad polgárokkal. Ezen gondolkodásmódnak természetes következménye volt azon embertelen bánásmód, melyet a rabszolgák

mind az állam, mind a tulajdonosok részéről tapasztaltak. Ehhez a gondolkodásmóddhoz most még gondoljuk hozzá azt a szeretetlenséget, mely Krisztus előtt uralkodott s ezzel megalakultnak látjuk a rabszolgaság intézményét. Munkás emberre, természetesen, az ó-korban is épp ugy szükség volt, mint mai napság, tehát a munkával foglalkozók, vagyis a rabszolgák számát minden módon növelni kellett. Hogy lehetett tehát valaki rabszolgává? ez most az első kérdés, mert önként bizonyára senki sem vállalkozott erre. Első sorban a rabszolgák gyermekei mind ilyenekké lettek, azután a talált gyermekek is. Büntetésből is lehetett valaki rabszolgává, t. i. ha valaki a katonáskodás vagy adó alól kivonta magát, hasonlóképpen az olyan polgárok is, kik valami megbecsületlenítő súlyos vétséget követtek el, valamint az adóst is rabszolgául adhatta el hitelezője, ha adósságát a kiszabott időre le nem fizette. De legbővebb forrása volt a rabszolgaságnak a háború. Mert a régi világban a hadjog egészen más volt, mint ma. Ma háború esetén legfeljebb a háborúskodó felek katonái tűznek össze, de maga a polgári lakosság, va-

gyonában meg személyében bántatlan marad; de nem így volt ez régenté! az ellenségtől bevett városok polgársága, valamint mindazok a lakosok, kik akár a hadvezérnek, akár a katonáknak megtetszettek, rabszolgaságba hurezoltattak és ilyen esetben atya gyermekeitől, nő férjétől s a gyermekek is egymástól irgalom nélkül elszakítottak úgy, hogy többé soha sem láthatták egymást.

Ma már csak azért is há'at adhatunk a gondviselőnek, hogy megmentett bennünket ettől, mert mindig rettegünk kellene, hogy egy háború esetén nem jutunk-e az ellenség hatalmába és nem leszünk-e mindörökké elszakítva szeretteinktől.

Elképzelhetjük, hogy a rabszolgák száma is mennyire fölszaporodott. Hogy pedig a velük való bánásmódot megismerhessük, az ó-kor legműveltebb népénél mutatom be t. olvasóimnak a rabszolgák helyzetét és ebből megítélhetik, hogy milyen sorsuk lehetett e szerencsétleneknek más, sokkal műveltelebb népeknél.

Az ó-kor e két legműveltebb népe a görög és a római, valóságos vásárt üztek ez állatnak tekintett emberekkel, kiket úgy,

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

HIREK.

Engel Mihály.*

Hívős szellő fujdogál Bécsből,
Az ördög azt a hűs szelet,
Megdermeszt és faggaszt itt mindent,
Az sem arathat, ki vetett . . .
Jég verte egy ország vetését
Átgázolt rajta vad vihar . . .
— Politikát ne érts alatta,
Más baj van itt most, ebugatta,
Most légy csak résen óh magyar!

Jön, megjön ő, ki jön meg? — kérde,
Hát ő, a nagy ön-száműzött,
Ki nyolcz éve bujdosol Bécsben,
Ki voltakép odaszökött,
Mert elüldözte »szarnok önkénye«
Őt meg nem értő politicáj —
Ki jön meg hát? ki? — hát a nyüstjít,
Ki előre veti már — füstjít,
Nem más, a nagy, dicső — Mihály!

Mihály? de mék? — Vízet fakasztó
Mózesnél is, a ki nagyobb!
Kit megszállottak Pécsset egykor
Al-Messias gondolatok:
Minden vizet borrá esinált ott.
— S ülé zseót sok millió,
Kinek nem volt elég a Teltje
S hordaiba annyit ereszte,
Mennyit nem ad száz Tortogó!

Ez ő, ez ő! lám, ismered már,
Hát van még, ki nem ismeri?
Hisz a félország zeme nedves,
Ő mialta: könnyel teli,
Ma is érzi Pécs, Szekszárd, Villány,
Azért oly hűsek a szelek;
Minden gazda dideregve, fázik
S alig jut el tíz forint árig,
Bora, így is nyakán reked!

S ő jön, igen, meg is jött már tán?
— Te meg pakolj atyámfia!
Fiumében vefülve vár rád
Világjáró Caronia,
Vándorolj ki, mit ér a vinkód?
Ki jön, vízből aszul esinál,
Venyigére nincsen szüksége,
Megan még híres recipéje,
— Jajajaj, jön — Engel Mihály!

GYUTACS.

* Ez a tréfás vers a „Kakas Mártou“ holt napi számában is megjelenik.

mint ma a barmokat, vásárra hajtottak. A vevő a piacra menvén, előadta a kereskedőnek, hogy szüksége van ilyen és ilyen munkához értő rabszolgára. Ekkor a vevő a kizsemeltnek ruháit rendesen lehuzta, hogy egészségéről és erejéről a maga szemével meggyőződést szerezzen. Ezután megkezdődött az alku. A rabszolga árát emelte életkora, azután a foglalkozás, a mhez értett, valamint a vidék és nemzetiség, a honnan kikerültek. Öreg vagy gyenge, beteges rabszolga értéke csekély volt, akár mint ma a vásáron, hogy a gyenge vagy beteges jószágot nem igen szokták keresni. Foglalkozásuk szerint legkevesebbet értek a pásztorok, értékben ezekkel egy fokon állottak a hegyi munkások. Ezeknél jóval nagyobb értékűek voltak a kézművesek. Legdrágábbak voltak a közönséges rabszolgák felügyelői, a bányák és a gyarak vezetői. Több helyen voltak ilyen vásárok, de leghíresebb vásár Delosban volt, a hol volt olyan nap, hogy 10 ezer rabszolga is került eladásra. Hasonlóképen Athénben, Rómában is állandó rabszolgavásárok voltak. A vásártéren kalitkaszerű bódékban tartották őket, többnyire mezitelenül, összeláncolt kezekkel és homlokukon egy irattal, mely jó és rossz tulajdonságukat foglalta magában.

A míg az emberek cserekereskedést űztek, addig ezeket a szerencsétleneket is valami állattal vagy tárgyval cserélték be; így pl. a régi Görögországban egy szép rabszolgánért 10 ökröt is adtak; később azonban árszabást állapítottak meg az életkor és foglalkozás szerint; adtak pedig pl.

— **A kalocsai érsek székfoglalása.** Dr. Várossy Gyula kalocsai érsek e hó 15-én vonult be székhelyére Kalocsára, hol igen nagy és szép fogadtatásban részesítették. Este a várost fényesen kivilágították, az érsek tiszteletére a tűzoltó- és cigányzene karok szerenádót adtak. Másnap a székes-egyházban volt ünnepi mise, melyen a csanádi, nagyváradai és székesfehérvári káptalannak valamint Pest és Bácsmegye, továbbá Zombor, Baja, Ujvidék és Zenta városok küldöttségei is résztvettek. Délután két órakor az érseki palotában disz ebéd volt, este pedig a Jézus tarsaságbeli atyák növendékei „A vértanu alvása“ című történelmi színművet adták elő.

— **Rátkay László üdvözlése.** Nagyszokoly község hazafias polgársága levelben üdvözölte a kerület szeretett képviselőjét Rátkay Lászlót, a kiváló poetát, az alkotmány védelmében kifejtett eddigi hazafias tevékenységéért s neki köszönetet s elismerést nyilvánított s biztosították rendületlen bizalmukról. A levélre, melyet 100-nál többben irtak alá, Rátkay László M. Fejes Lajos nagyszokolyi földmives polgárhoz, mint a levél beküldőjéhez és értelmi szerzőjéhez meleg hangu választ intézett, a melyben többek közt ezeket írja: „Büszke vagyok erre a levélre! Ez csakugyan aczélozza lelket. Mint a kiült nyíl, oly egyenesen megyek célozom felé, a mely nem egyéb, mint megszerezni az elnyomott magyar nemzetnek szabadságát és függetlenségét.“

— **Nyilvános köszönet.** Főméltóságú galanthai Eszterházy Miklós herceg ur a regölyi r. k. leányiskola és óvodának 2000 korona segélyt és egy gyönyörű óvoda felszerelést kegyeskedett ajándékozni, amiért nem mulaszthatjuk el itt is a nagy jótévednek hálás köszönetünket kifejezni, hogy a jó Isten magas családjával együtt éltesse soká. Regöly közönsége nevében:

Regöly 1906. január 12.

Heindl Vilmos
vikárius.

— **Bartha Miklós siremlékére.** Dr. Mayer Gyula szekszárdi ügyvéd egy társaságban 39 koronát gyűjtött Bartha Miklós siremlékére s azt a „Magyarország“ szerkesztőségének küldte el. Az összeghez adakoztak: Mayer Gyula dr. 20, Herczegh Gyula dr., Janosits Károly, Mirth László, Szeghy Sándor, Rácz József, Freytag Arthur dr., Matzon Kálmán, Mirth Gyuláné, Steinfeld Beláné, Mayer János (Bátaszék) 1—1 koronát.

— **A főgimnázium műkedvelői estéje.** A főgimnázium az idén is rendez műkedvelői

egy orvosért 60 arany pénzt, egy irnokért 50 aranyat.

Azokban Afrikában nagyon olesón adták ezeket a szerencsétleneket, mert mint a hogy föl van jegyezve — egy fiatal leányt néhány marok sóért vagy egy kevés borért is lehetett kapni. Ha az eladó és vevő közt az alku megtörtént, akkor a rabszolga a vevő tulajdonába ment át, azavitté és azt tehette vele, a mi neki tetszett. Ellátásuk a legszánalomra méltóbb volt. A legtöbb ur csak annyit adott nekik enni, hogy éppen éhen ne haljanak. E mellett a legterhebb testi munkára zorították őket. A rabszolgák végeztek minden munkát a háznál: földmívelők, pásztorok, szakácsok, borbélyok, szabók, vargák, szóval minden valának Némelyeket a kapukhoz láncoltak és az idegenek érkezésekor kutyamódra ugatniok kellett; mások mint élő órák, az órat kiáltottak. Kiképezték őket minden kigondolható foglalkozásra, hogy eladás alkalmával áruk annál nagyobb legyen. Voltak közöttük egyes orvosok, sebészek, színészek, énekesek, meg kereskedők is. Uraik nevében es megbízásból üzletet folytattak. De felhasználták őket legundokabb szivedélyük kielégítésére is és némán kellett tűnőök minden bánásmódot, mert ellenszegües vagy nem tetszés esetén uruk akár agyonkorbácsolhatta őket.

— Folytatjuk —

estélyt. Herczeg Mariska kisasszony közreműködésével február hó 1-én előadja Suppe rendkívül kedves operettjét, a „Pajkos diákokat“, a melyben a főgimnázium növendékei közül Kramolin Vilmos, Babits Sándor, Stolpa József és Mácsik József szerepelnek. A nyitányt az ifjusági zenekar játssza, a kíséretet zongorán Leopold Elemér. Legközelebb közöljük a részletes programot is.

— **Uj követségi tanácsos.** Ó Felsőge sárvári és felsővidéki gróf Széchenyi Lajos másodosztályú követségi tanácsosi czimmet felruházott követségi titkárt, gróf Széchenyi Sándor v. b. t. t. volt főispánunk fiát másodosztályú követségi tanácsossá nevezte ki.

— **Nagy bál Szekszárdon.** A szekszárdi fiatalok f. évi február 10-ére nagy bált tervez. A bál védnökeül gróf Apponyi Gézátnak szándékoznak felkérni. A tiszta jövedelmet a póttartalékosok családjainak felsegelésére óhajják fordítani. A mulatság részleteiről egyébként még csak most tárgyalnak, így bővebbet csak a következő számunkban írhatunk.

— **Hítközségi elnökválasztás.** A szekszárdi izr. hítközség f. hó 1-én tudvalevőleg Leopold Sándort a Tolnarmegyei takarékos és hitelbank vezérigazgatóját, a kongr. hítközségek országos irodájának érdemes elnökét választotta meg elnökévé. Leopold Sándor magas korára való tekintetből azonban kitért a megtiszteltetés elől s az általa 15 éven keresztül oly fényes eredménynyel viselt elnöki tisztról, a hítközségi tagok általános sajnálkozására lemondott. Hasztalan igyekeztek maradásra bírni, elhatározása megmáshatlan volt, így a hítközség megválni kényszerült szeretett elnökétől, ki évtizedeken keresztül szellemi irányítója volt az egyház a beléletében előfordult minden jelentős mozgalomnak. Az ő fáradhatatlan működésének szép eredménye a várost is díszítő izr. templom, s még tán ma sem lenne a szekszárdi izraelitáknak rendszeres lelkesítője, ha annak idején Leopold Sándor lelkes agitációt nem kezd hivei körében. A távozó elnök ezen kívül, mint a X-ik izr. hítközségi kerület elnöke, a magasabb vezető-képességet igénylő tisztségben is általános elismerésnek és népszerűségnek örvend már hosszabb időn keresztül. Az ő sok érdemét akarta némiképp meghálálni az e hó 14-én összehívott rendkívüli választó közgyűlés, amidőn kiváló érdemeit jegyzőkönyvileg is megörökíté, örökös díszelnökévé választá s a mikor végül elhatározta, hogy arczképét a hítközségi tanácssterem számára megfesteti. Ezután az új elnök megválasztására került a sor s az egyházközség egyhangú bizalmából dr. Leopold Kornél ügyvédet, a „Tolnarmegye“ című lap szerkesztőjét választotta meg, ki hosszabb beszédben a hitélet s új iskola építés eszméjének mielőbbi megvalósításával, a kulturális intézmények fejlesztését vallotta jövőjének programjának.

— **Iskolaszék megalakulása.** A polgári fiú- és leányiskola ügyeinek vitelére megválasztott iskolaszék dr. Hirling Ádám polgármester összehívására és elnöklele alatt f. hó 18-án tartotta alakuló ülését. Jelen voltak Kovácsné Nagy Luiza, Halász Gézátné, Boda Vilmos, Bodnár István, Föglein Márton, dr. Hirling Ádám, Holub János, Krammer János, Kis Károly, László Lajos, Mehrwerth Ferencz, Nagy György Hangonyi, Rubinstein Mátyás, Schneider János és Új János. Az eskütelés után megválasztottak: elnöké Boda Vilmos, a ki hosszabb idő óta tevékeny elnöke volt az iskolaszéknek; alelnökké Kis Károly; jegyzőkké — miután Krammer János a 29 év óta nagy kötelességtudással viselt tisztelet nem fogadta, — Holub János és Schneider János; gondnokká Stokinger János. — Az óvodákra felügyelő hölgybizottságba beválasztottak: Agoston Istvánné, Döry Pálné, Holub Jánosné, Kövessy Ádámné, Leicht Lajosné, Nils Istvánné, dr. Sass Istvánné, Stokinger Jánosné, Tékus Vilmosné, Tihanyi Domokosné, Török Beláné és Tribler Ilma.

— **Jogszigorló.** Mathis Ferencz, Mathis Kálmán szekszárdi számtanácsos fia e hetén sikerrel tette le a jogi doktoratus első szigorlatát Kolozsvárott.

— **Egy főispánság körül.** Egyes fővárosi lapokban megint szó esett a tolnavármegyei főispánságról. Mint határozott tény irták, hogy *Simontsits* Elemér vármegyei főjegyzőt *Kristóffy* belügyminiszter a mult szombaton magához czítálta, *Simontsits* fel is utazott, de nem vállalkozott a felajánlott méltóságra. Gyönyörű módon világítja meg ez a kis epizód egyes lapok „jól értesültségét.” Hazugság ugyanis ez a szélnek eresztett hír elejétől a legvégéig. Vármegyénk főjegyzője ugyanis, a mint utána jártunk, a mult szombatot és vasárnapot Tüske pusztán töltötte, így *Kristóffyval* egyáltalán nem tárgyalhatott s nem is tárgyalt, az azonban, tény, hogy amint a már többször kijelentette, a jelen körülmények között egyáltalán nem gondol főispánság vállalására. Ennyit a különösen érdeklődők megnyugtására.

— **Uj pénzügyi tanácsos.** A király *Kenézy* Csátár pénzügyi titkár, győri pénzügyigazgató-helyettesnek, a pénzügyi tanácsosi ezimet és jelleget adományozta. Üdvözöljük lapunk kiváló munkatársát eme kitüntetések alkalmából.

— **Kinevezések.** Dr. *Hirling* Károly siklósi ügyvédet, a „Siklós és Vidék” szerkesztőjét városunk polgármesterének, dr. *Hirling* Ádámnak öcscsét a gróf *Benyovszky* család a siklósi uradalom felügyelőjévé nevezte ki. Az új felügyelő ez alkalommal megvált a „Siklós és Vidék”-től, melynek szerkesztését *Rédei* Károly polgári iskolai igazgató vette át.

A pécsi kir. ítélőtábla elnöke *Miskolczy* Ágost végzett jogászt, *Miskolczy* Kálmán szekszárdi kir. törvényszéki irodatiszt fiát és *Mehrwerth* Árpád végzett joghallgatót, *Mehrwerth* Ferencz kereskedelmi tanácsos fiát a kir. tábla területére díjtalan joggyakorokká nevezte ki.

— **Gyémánt lakodalom.** Szép családi ünnepet ültek *Steiner* Ignác szekszárdi lakos földmivelő és neje szül. *Stucker* Ágnes. Hatvan éves házasságukat ünnepelték gyermekeik, unokáik és dédunokáik körében, kiknek száma 74. *Steiner* most 86 éves, felesége pedig 63 éves. A szekszárd-belvárosi templomban *Wosinsky* Mór apátplébános adta az áldást a tisztességben megöregedett párra és családjára. Az öregek házában lakoma volt, mely czigányzene mellett másnap hajnalig tartott. *Steiner* Ignác 1843 január 15-én lépett házasságra, amely házasságból 10 gyermeke született, akik közül hét van életben. Van ezen kívül 56 unokája és 6 dédunokája, akik mind résztvettek a szép családi ünnepeken. Az ősz völgyégy örömtől sugárzó, arcczal nézte ivadékeit, a kiket, mint mondja most lát először egyszerre együtt, mert ha máskor is meg akarná őket magához hívni együttesen, ki kellene a házat rakni, hogy valamennyi fedél alá férjen.

— **Megfelelőbb szabályrendeletek** Szekszárd r. t. város által a vásárrendtartás és a csendháborítás eltöltése tárgyában hozott szabályrendeleteket megfelelőbbé tették. Az előbbi ellen *Bognár* Albert szekszárdi ügyvéd és társai, az utóbbi ellen pedig *Kovács* Dávid polgári iskolai tanár és társai adtak be felelőbevést. A szervezési szabályrendelet ellen *Albersz* Rezső dr. és társai, mult számunkban már jelzett felelőbevéstől kívül, a városi orvos, állatorvos, rendőrkapitány és az adóügyi jegyző is adott be felelőbevést.

— **A szegedi főispán.** A főispáni beiktatások körül folyó harcban a Szeged és Hódmezővásárhely városok főispánjává kinevezett dr. *Nagy* Mihályról sok mende-monda járja a napilapokban. Az egyik szerint kecskeméti, a másik innét kitagadja, sőt *Grosz* Miksának is megteszik. Pedig dr. *Nagy* Mihály — dicsekvés nélkül legyen mondva! — mőzsi származású, a honnét atyja, aki ács volt, Tolnára, majd Tüske és Leperd pusztákra került, majd mesterségével felhagyva, Szakson telepedett meg, mint koresmáros. Dr. *Nagy* Mihály pályáját, mint pestmegyei aljegyző kezdte s mint ilyen fellépett a szakcsi kerületben képviselőjelöltnek, de elbukott. Később átlépett a bírósághoz, a hol ügyész volt. Mikor később, *Bánffy* alatt képviselőnek megválasztották, nyugdíjaztatta magát.

— **Áthelyezések.** A belügyminiszter *Márffy* István belügyminiszteri fogalmazót, a vármegyénk volt főispánja mellé rendelt főispáni titkárt, hasonminőségben *Túróc* vármegyébe helyezte át.

Waginger Gyula dombóvári postatisztet jelen minőségében Kaposvárra helyezték át.

— **Napidíjas kinevezése.** A központi szolgabírói hivatalnál megüresedett díjnoki állásra *Bajó* Pál főszolgabíró *Csóry* Lajos oklevés jegyző, agárdi segédjegyzőt alkalmazta.

— **Mulatságok a kaszinóban.** Vig élet van a szekszárdi kaszinóban. Szerdán a mőzsi vadász társaság és a rendes szerdai társaság vacsorázott a kaszinóban, esütörtökön este pedig egy jó kedvű nagyobb társaság rendezett sikerült pikniket. Jelen voltak, a hölgyek közül: *Dőry* Pálné, *Hazsinszky* G. Záné, *Sass* Lászlóné, *Kövesy* Ödönné, dr. *Török* Ottóné, *Fejős* Imréné, özv. *Szigeth* Nándorné, *Wigand* Jánosné, *Forster* Zoltánné, *Szévald* Oszkárné, *Perlaky* Józsefné, dr. *Pesthy* Pálné, *Urbanics* Sári, *Nászay* Paula és *Irma*, *Wigand* Hedvig, *Borsódy* Terike, *Dőry* Natalia.

— **Halálozások.** Egy derék, általános tiszteletnek örvendett öreg ur hunyt el a napokban Szekszárdon. *Nagy* József Szekszárd községnek a régebbi időben közgyámja, majd bírása s később a Szekszárd-Bátai Dunavédegát társulat érdemes pénztárnoka. Az elhunyt 1829-ben született, Baján tanult s 1848-ban a bácskai hadseregben szolgált, mint tizedes, 1848-ban mint szekszárdi bíró szép beszéddel ő vette át az akkor itt lezajlott országos ünnepségen — a Garay emléktáblát megörzés végett a város nevében. A derék öreg ur egy pár hétig volt csak beteg s a legutóbbi időig bejárt hivatalába, bár állásáról gyengülő egészsége miatt még a mult év végén lemondott. Halálát nejjén s a kiterjedt rokonságon kívül, mint vejei: *Laky* Sándor, állami számvevőségi főszámtanácsos és *Máthás* Kálmán, p. ü. számtanácsos gyászolják. Temetése e hó 17-én általános részvét mellett történt. A Dunavédegát társulat tisztkara dr. *Hirling* Ádám polgármester vezetésével testületileg jelent meg a temetésen s megfoglyakozott számban, fakult zászlójuk alatt a régi 48-as honvédek is eljöttek régi bajtársuk végtisztességének megadására. Haláláról családja a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak úgy a maguk, mint az összes rokonság nevében mély fájdalommal jelentik a feledhetetlen férj, jó atya, nagy- atya, és apósnak *Nagy* József, volt 48-as honvéd, Szekszárd város bírása, dunavédegát-társulati pénztárnoknak, életének 77, boldog házasságának 50 évében, folyó évi január hó 15-én d. u. 6^{1/2} órakor, rövid betegség után történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei f. évi január hó 18-án délután 3 órakor fognak a Budai utcai gyászszobából az újvárosi új temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat pedig ugyancsak f. hó 17-én reggel 8 órakor fog a helybeli belvárosi róm. kath. templomban az Egek Urának bemutatni. Szekszárd, 1906. évi január hó 16-án. Tar Róza neje, Erzsébet férj. *Laky* Sándorné, *Mária* férj. *Máthás* Kálmánné gyermekei. *Laky* Sándor, *Máthás* Kálmán vői. *Laky* Margit, *Laky* Imre, *Máthás* Feri, *Máthás* Andor, ifj. *Máthás* Kálmán, *Máthás* Böske, *Máthás* T. László unokái Hozzá tartozói szeretete virraszt álmai fölött!

Angyal Ferencz e hó 15-én 81 éves korában meghalt Szekszárdon. Tizenkilenc és fél évig volt Szekszárdon községi pénztárnok s ezt megelőzőleg 2 és fél évig tanácsos. Általánosan tisztelt polgára volt városunknak. 16-án d. u. 3 órakor temették nagy részvét mellett.

— **Jutalom papoknak és tanítóknak.** Néhai *Troll* Ferencz, volt pécsi káptalani nagyprépost szép alapítványt tett érdemes papok és tanítók jutalmazására. Igy 200—200 korona ösztöndíjat nyertek: *Arányi* Géza, *Bödy* Károly, *Csizmázia* Alajos dr., *Éber* Géza, *Fekete* Sándor, *Hajdinyák* Vince, *Kovács* József, *Magyar* Miklós, *Polgár* János, *Schmeller* Alajos, *Szántó* Ignác és *Trinn* János káplánok, illetve plébánosok. A *Szeredy*-féle alapból: *Aschenbrenner* Gyula

és *Kaufmann* Andor lelkészek. A tanítók közül 100—100 koronát kaptak: *Schröder* Rudolf, *Biensack* Ede, *Bergmann* Ilona, *Keller* Vilmos, *Mihályovics* Dénes, *Szelestey* Ilona, *Borrois* Adél, *Schmidt* Ádám, *Móra* József, *Vucavac* Ferenc, *Lossányi* János, *Marz* György, *Hipp* Imre, *Krammer* Antal, *Molnár* Tódor, *Dillmann* Lajos és *Tomasics* Etelka.

— **Telekkönyvi vizsga.** *Mihálovich* Lajos szekszárdi kir. törvényszéki díjnok, telekkönyvi vizsgát tett a pécsi kir. ítélőtáblánál, e hó 13-án.

— **Anyakönyvvezető kinevezés.** A belügyminiszter *Linka* Ottóvár várdombi helyettes jegyzőt ugyanoda anyakönyvvezetővé nevezte ki.

— **Anyakönyvvezetők figyelmébe.** A belügyminiszter irtól nyert közvetlen értesülésem alapján, felhivom az anyakönyvvezető urak figyelmét arra, hogy a hivatalos lapban megjelent legfelsőbb hadparancs következtében — mely szerint az 1903. és 1904. évben besorozott közös hadseregbeli póttartalékosok 1905. évi december 27-én bevonulni kötelesek voltak — azok csakis katonai nőstülési engedéllyel nőstülhetnek.

Dömötör, anyakönyvvezető.

— **Közeledünk az artézi kúthoz.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter utasította az országos vízügyi igazgatóság közegészségügyi mérnöki szakosztályát, hogy a Szekszárdon létesítendő artézi kut furása tárgyában egyik szakközegét a szükséges felvilágosítások megadása végett, a helyszínére küldje ki. — No csak már itt is volna!

— **Elveszett aranyláncz.** Szerdán az esti órákban egy *Mária*-amulettel díszített arany nyakláncz elveszett; ha esetleg valaki megtalálta, sziveskedjék a lap szerkesztőségében átadni, hol illő jutalomban fog részesülni.

— **A pécsi ügyvédi kamara** közhirre teszi, hogy dr. *Hilbert* Istvánt, Szekszárd r. t. város tanácsnokává történt megválasztása folytán, az ügyvédek lajstromából saját kérelmére törölte.

— **Telefon összeköttetés.** A pécsi posta és táviratigazgatóság Szekszárd és Bonyhád között telefon összeköttetést szándékozik létesíteni; a belépésre való felhívást már kibocsátotta.

— **Vasutólómunkálati engedélyek.** A kereskedelmi miniszter *Feiks* Sámuel, *Ramer* Albert és *Hersch* Vilmos budapesti lakos építővállalkozóknak Ujdombóvár állomástól Lengyel- Kisvejke-, Závod-, Tevel, Kisdorog-, Agárdon át Szekszárdig vezetendő vasutvonatra; — továbbá dr. *Hudonnel* József budapesti lakosnak Gyöng-Hidegkut vasutállomástól Szakadát-, Varsád-, Kéty-Zombán át Bonyhádig, innen Nádasd-, Pécsvárad- Püspökbozád-át Pécsig; Pécsváradnál elágazólag Villány felé s a Dráván át Bródig vezetendő vasutvonatokra az előmunkálati engedélyt egy egy évre megadta.

— **A baja-bátaszéki hid.** *Vörös* László kereskedelmi miniszter e héten végre kiírta az árlejtési hirdetést a baja-bátaszéki Dunahid munkálataira. Ez a hír egy régóta vajudó kérdés megoldását jelenti. A bajai áthidalás az alföldet összeköti a Dunántullal és lehetővé teszi a fiemei vonal kihasználását, — így bár Szekszárd jól kiesik a forgalomból, talán nekünk is lesz egy kis fellendülésünk az áthidalásból.

— **Adományok a szekszárdi népkönyhára.** A népkönyhára adakoztak dr. *Müller* Ferencz (Szekszárd) 10 kor., *Vilczek* Sándor (József-p.) 10 kor. Ezen kegyes adományokat számos szegényeink nevében hálás köszönettel nyugtatom.

Szekszárd, 1906 január 19.

Bezerédy Pál s. k.

— **Vándorló főmérnök.** *Perszina* Alfréd főmérnököt Szekszárdról Esztergomba helyezték át. Alig volt ott egy évig, Sátoralja-Ujhelyre kellett mennie. Az ottani főmérnök nem vett részt a főispáni beiktatáson, ezért áthelyezték Nagy-Szőllőse s helyére *Perszina*-t tették, aki azonban majd éhen veszett abban a városban. Enni sem akartak adni neki. Ujhelyből aztán, mint a mai lapban

olvassuk Békésgyulára tették át, *Haviár* Lajos főmérnök helyére, ki szintén nem akart instellálni, így a mi volt főmérnökünknek élete csupa vándorlás, vagyis a politika így teheti tönkre még azt is, aki nem — politizál.

— **Vadászat.** A báró *Drasche*-féle uradalomban *Sexer* Sándor főerdész szűkebb körű vadászatot rendezett, amelyen a tolnai uradalmi tisztikaron kívül jelen voltak: *Bajó* Pál főszolgabíró és *Rácz* József számvizsgáló. Összesen 25 fácán, 30 nyul és 1 róka esett. A vadászat után nagy lakoma volt *Sexer* Sándor főerdész vendégszerető házában.

— **Felolvasás a muzeumban.** E hó 14-én a muzeumi felolvasásra a közönség oly csekély számban jelent meg, hogy a felolvasást nem lehetett megtartani ezen a napon s másnap az ifjúsággal együtt történt a közönség részére is a felolvasás. E második felolvasásra is igen kevesen jelentek meg s ez bizony éppen nem kedvező jel arra, hogy a folyó évben is gyakorta tarthasson a muzeumegyesület felolvasásokat.

— **Műkedvelő előadás.** Az újvárosi kath. olvasóköri és ifjúsági egyesület f. hó 28-án műkedvelői előadást tart a „Szekszárd Szálló” nagytermében, mely alkalommal színre kerül *Zachariásné Kallós Ilona* „*Titok*” című 3 felvonásos népszínműve. A rendezői tisztet *Nemes Győző* újvárosi tanító tölti be, amely garancia arra, hogy a résztvevők élvezetes estét szereznek maguknak és kitűnően betanult énekszámokat hallgathatnak.

— **Visszautasított felelőzés.** Dr. *Mányoky* Gyula győzti ügyvéd a győzti Kaszinóknak 1905. évi november 19-én hozott közgyűlési határozatait megfelelően. Az alispán a felelőzést visszautasította, mert a közgyűlés határozatképes volt.

— **Megismételt előadás.** A szekszárdi kath. legényegylet a „*Sári Néni*” holnap közkívánatra megismétli. Előadás után a tagok a vendégeik részére a kisteremben táncmulatságot rendeznek.

— **Ösztöndíj szülész-nő tanfolyam hallgatóknak.** A belügyminiszter a szekszárdi Ferencz közorház bábaképző tanfolyam 1906-ik évi hallgatói közül négy hallgató részére 720 korona ösztöndíjat utalványozott.

— **Az emigránsok karácsonya.** Az agg *Madarász* Lászlóról, a ki negyvennyolczban rendőrniszter volt és *Figyelmessy* Fülöp-ről, a ki mint ezredes küzdött a szabadságharcban s mint *Kossuth* Lajos leghívebb barátja a turini halottaságnál a nemzet nagy száműzöttjének szeméit lefogta, érdekes képeket és cikket közöl a New-Yorkban megjelenő „*Uj Világ*”. *Madarász* László ez év szeptemberében töltötte be 94-ik életévét és Goodhopen, Missouriban várja a magyar nemzet teljes függetlenségének kivívását. Az agastyán október hó folyamán haza készült, de mikor megtudta, hogy a király ismételen bízalmával tüntette ki a kormányt, lemondott a hosszú tengeri utról, ámbár valósággal beteggé tette a honvágy. *Figyelmessy* Fülöp hős ezredes, az Egyesült-Államoknak volt brazilai konzula szintén haza készült s mindkét nagynevű emigránsnak karácsonya a honvágy nehéz lelki kínjai mellett telt el. *Figyelmessy* könnyes szemekkel beszélt el az „*Uj Világ*” szerkesztőjének, *Németh* Péternek, hogy becsületszavát adta *Kossuth* Lajosnak, hogy addig, míg Magyarország függetlensége teljesen ki nincs víva, — nem megy haza. *Figyelmessy* ezredes Philadelphiában lakik s ámbár kissé megtörte az idő, szemében fiatalos tűz lobog. Az „*Uj Világ*” karácsonyi száma telve van érdekesnél érdekesebb képekkel és cikkekkel. Megrendelhető: *Uj Világ*, 88 East 10th Street, New-York czimen. Ára egész évre csak 10 korona.

— **Fizetéseképtelenség.** *Vértes* Mórné és fia dunaföldvári kereskedő cég fizetéseképtelenségét jelentett.

— **Könyvöradománygyűjtési engedély.** Tolnavármegye alispánja *Varga* Imre szakcsi lakosnak márczius 14-ig érvényes könyvöradománygyűjtési engedélyt adott.

— **Meglopott jegyző.** Megemlékeztünk már arról a vakmerő lopásról, melyet a

napokban követtek el *Grünvald* Gyula beleszkai jegyző irodájában. A jegyző az asztalra helyezte el arany óráját, lánczát és más ékszereket, melyeknek azonban lábakelt, eltűnt minden. A kár körülbelül 250 korona. A jegyző gyanuja *Soós* Gyula beleszkai lakos ellen irányult. *Soós* ugyanis az irodában járt, hogy egy becsütlevelet kérjen a jegyzőtől, aki azt ki is állította. *Soós* az írományokat az órára rakta, midőn pedig elment, akkor úgy látszik azokkal együtt az ékszereket is elvitte. A csendőrség a nyomozás során kihallgatta *Soóst*, aki beismerte, hogy a kérdéses időben tényleg a jegyzői irodában járt, de tagadta, hogy ő az órát és a többi eltűnt tárgyat ellopta volna. A házkutatás alkalmával sem találtak meg nála semmit a hiányzó ékszerekből. Mivel azonban *Grünvald* jegyző határozottan állítja, hogy senki más a tolvaj nem lehetett, *Soóst* feljelentették a kir. ügyészségnél.

— **A pécsi borhamisító itthon.** A fővárosi lapok hosszabb kommentárral kísérték *Engel* Mihály, pécsi bornagykereskedőnek hazajövetelét. Többek közt azt híresztelték, hogy kegyelmet kapott, miután előbb 1/4 millió koronát adott a kormány pártkasszájába. Erre vonatkozólag a rendőri sajtóiroda kijelenti, hogy téves, mintha *Engel* kegyelmet kapott volna. A tényállás az, hogy a több év előtt hozott ítélet a törvény értelmében már régen elévülve, az, többé végrehajtható nem volt. Miután pedig a hatóságok a törvények szerint kötelesek eljárni, így a marasztaló ítélet elévülését el kellett ismerniök. Ennél több nem történt.

— **Jövedelmező kompforgalom.** A mohácsi községi tulajdönt képező gőzkomppal összes bevétele az elmúlt évben 27316 K 30 fillért, a kiadások pedig 16801 K 10 fillért tett, maradt tehát 10515 K 15 fillér, melyből 9000 K-t a tartalékalaphoz csatolnak, miáltal ez 53600 koronára emelkedik, 1515 K 15 fillért pedig a folyó évi forgalmi költségek céljára hoznak át. Amint látható a mohácsi gőzkomppal a nagyközségnek egész tisztességes jövedelmet hoz.

— **Veszedelemes floborozás.** E hó 14-én *Simon* Ferencz szekszárdi 14 éves fiú *Kriszt* Antal 8 éves fiúcskával és több társaival az Orvos utca végén levő Séd-patakparton játszott. Egyszer csak *Simon* elővette flobert-pisztolyát, sörétes töltényt tett bele s a tulsó parton álló társaira kiáltva: „Ki akar meghalni” — reájuk sütötte — az egész töltés a kis *Kriszt* fiú arczába furdott.

— **Kifogott hulla.** *Szűcs* Mihály leányvári lakos, mult szombat délelőtt egy férfi teljesen feloszlásnak indult hulláját fogta ki a Sár viz csatornából. A hulla teljesen felismerhetetlen s már 6 hét óta lehegett a vízben.

— **Elmulatta a más pénzét.** Agyafurt módon károsította meg *Tóth* Károly felsőnyéki lakost *Ótvös* János. Enyingre ment, biztatta tehát Tótót, ne fáradjon ő is be Enyingre, hanem bizza rája a dolgát, ő prolongálja majd a takarékpénztárban 600 koronás váltóját és beviszi oda a törlesztési összeget is. *Ótvös* rábízta a pénzt is, a váltót is, melyen *Földesi* János és *Károly* szerepeltek, mint jótállók. De estére hiába várta *Ótvös*, az csak nem jelentkezett. Másnap sem, harmadnapon sem. Csak egy heti csavargás után tért haza pénz nélkül, váltó nélkül, melyet már meg is ovatoltatott a takarékpénztár. A pénzt elmulatta, a váltót állítása szerint összetépte. De attól tartanak, hogy a váltót is elhelyezte valahol és az így felvett pénzt is elverte valahol. Sikkesztás miatt megindították ellene az eljárást.

— **Tűz.** Böleskén *Pálfi* Istvánnak lakházát f. hó 12-ére virradóra, eddig ismeretlen tettes felgyújtotta és az porig leégett.

— **Tolvaj lakótárs.** *Csaplár* Pál faddi lakos, géplakatos segéd, *Tamási* Károly asztalos segéd, a kivel közös lakása volt, mikor lakótársa nem volt odahaza, összes ruhaneműit ellopta és megszökött. Elfogatása iránt a csendőrség intézkedett.

— **Árva J. könyvkereskedésére** felhívjuk a n. érd. közönség figyelmét (*Szekszárd*, *Dr. Hangel*-féle ház), hol szükségletét bárki

jutányos árak mellett fedezheti. Igen nagy raktár *levélpapírosokban képes levelező lapokban és eredeti solingeni zsebkésekben. Zenemű ujdonságok zongorára, hegedűre és czimbalomra igen nagy választékban.*

— **Visszatolonozott kivándorlók.** *Bohn* János és neje meg *Fink* István mucsii lakosok utlevél nélkül indultak neki a nagyvilágnak, hogy Amerikába vándoroljanak, de még a határt sem érték el, mert Nagymartonban kérdőre vonták őket és mivel igazoló irataik nem voltak, visszautasították mindkettőjüket elhagyott falujukba, Mucsiba.

— **Hirtelen halál.** *Fekete* Antal dombóvári 69 éves szegény munkás ember a kaposvári kórházba akart menni, de a vasúti állomás közvetlen közelében fáradtan összeesett és pár perc alatt meghalt.

— **Megint veszett kutya.** *Strausz* Sándor dombóvári gabonakereskedő 5 éves kisfiát egy kutya a fülén megarapta. Az állatot lebunkózták és a bonczoláskor veszett-ségi tüneteket állapítottak meg rajta.

— **Bőr tolvaj.** *Hermann* Henrik dombóvári ócskavas és bőrkereskedő padlásáról sok nyulbőr és görénybőr tűnt el. A nyomozó csendőrség elfogta *Tapaszt* Jánost, ki a lopást beismerte, sőt a keresztkérdések annyira zavarba hozták, hogy csakhamar egész sor tolvajlás sült ki rá. Letartóztatták.

— **Tolvaj háziszolga.** *Pirnitzer* József és fiai cégénél, *Hudank* József, műzsi származású ember házi szolgaként volt alkalmazva. Azonban visszaélt a bizalommal s a cég kárára 4 vég parchettet és 15 liter petrolumot ellopott. Az ellopott holmit őzv. *Németh* Istvánnak adta el potom árárt. *Őzv. Németh*nél már a mult évben is találtak lopott tárgyakat a melyek *Steiner* Károlytól valók voltak. Jó volna, ha a rendőrség állandóan megfigyelés alatt tartaná, mert a nevezetnél erkölcsösnek nem nevezhető nők is szoktak tartózkodni.

— **Kiderítetlen orrvadászat.** Mult hó 30-án a szátkai főerdész névtelen levelet kapott, azzal a följelentéssel, hogy decz. hó 23-án és 24-én *Liebhauser* György és *Vágner* János szekszárdi lakosok a guroviczai erdőben hajtóvad/ szatot tartottak, mely alkalommal a levél szerint *Bárdos* János guroviczai erdőlegény is közreműködött volna és állítólag vadat is lőttek volna mit magukkal vittek. A csendőrség a legerélyesebb nyomozást indította, de még eddig a teljes valóságot nem tudta kideríteni.

— **Állatbetegségek.** Ócsény községben a sertésvész fellépett, minek folytán az ócsényi határból szálas takarmányt kivinni nem szabad. A Dörnypatlan községben uralkodott sertésorbáncz megszünt.

Borszék.

Ha Székelyföldön jársz — fenyvesek aljában —
Hol tündértől népes ragyogó világ van,
Mely már Atiliát is vendégül traktálta,
Itt pedig *Tolinában*, bikavér honában,
Borivóktól népes, venyigés világ van,
Melynek lángborából — ha megteik gyönggyel
A magyar néplélek őserje tör fel . . .

Csak borszéki vizet igyunk hát ily borral:
Magyar virtust nevel, életkedvet forral . . .

VIDÉK.

Munkások és gazdák mozgalma.

A Kecskeméten megjelenő „*Szólászet*” és *Borászati Lapok* hasábjain gróf *Desseffy* Aurél, az orsz. gazd. egyes. elnöke szótartó intéz a magyar gazdákhöz, melyben tömörülésre, szervezkedésre hívja fel őket a szocialista munkásoknak fokozódó tulköveteléseivel szemben. E szótartóban kifejtett eszmék már jóformán érvényre is jutottak a mi községünkben, a mennyiben a simontornyai gazdaközönségnek máris szervezkedni kellett a szintén szervezkedő munkások szinte teljeskörű követelményeinek ellensúlyozására. Azt hiszem, hogy a közérdeknek szol-

gálok, ha a községünkben keletkezett munkás és munkaadó-mozgalmat, annak kezdetétől mostani stadiumáig kissé körülményesebben ismertetem.

A szocialisztikus irányú munkás-mozgalmak községünkben 1904. évi augusztus havában kezdődtek, a mikor az építő munkások, kőművesek és ácsok mintegy 30-an beléptek az orsz. szakegyesületbe és mint annak simontornyai fiókja szervezkedtek. A munkások követelése főleg az volt, hogy az eddigi hosszabb munkaidő helyett csak 10 órát dolgozzanak naponként és hogy fizetésüket óraszámra kapják. A munkaadók kezdetben nem akarták a munkások ezen követeléseit teljesíteni és pedig azon okból, mert a munkások követelése az újabb megállapított 10 órára többet tett ki, mint az eddig divott 12—13 órás munka napra. Erre a munkások sztrájkba léptek, de 1 heti sztrájk után az ipartestület közbenjárása folytán kiegyeztek oly módon állapotok meg, hogy a 2 éven aluli segéd óradija 22 fill.-ben, a 4 éven alulié 24 fill.-ben, a 4 éven fölülié pedig 30 fillérben állapított meg.

Ezen megegyezés érvénye azonban csak az 1905. évi márczius haváig tartott, a mikor az építőmunkások — ismét több bért követelve — újra sztrájkba léptek. A 14 napi munkaszünet után kötött egyezségben oly módon állapotok meg, hogy a 2 éven aluli segéd óradija 24 fill., a 2 éven fölülié 30 fill., a 4 éven fölülié pedig 33 fillér legyen Vidéken ezen felül óránként 2 fill. pótlék jár, ha pedig a munkás bármely okból 10 óránál többet dolgozik, akkor 10% pótlékot is kap.

Az építő munkások között ez idő óta nem volt semmi mozgalom. Am a mezőgazdasági munkások — aratók — 1905. évi július 1-én megtagadták a munka teljesítését a helybeli uradalomban. Mivel pedig a községi előljáróság közbenjárása nem egyenlítette ki az ellentéteket, az uradalmi tisztség kérelmére a járási hatóság képviselője katonasággal jelent meg a községben és ennek erélyes és tapintatos fellépésével, valamint az uradalmi tisztség engedékenységgel sikerült egyezséget létesíteni olyformán, hogy az aratók 11. rész helyett a tizediket és ennek szalmáját, továbbá fejenként 50 liter búzát kaptak.

Az arató sztrájk azonban csak kezdete volt a mezőgazdasági munkások mozgalmának, 1905. évi máj. 1-én gyűlést jelentettek be a munkások a járási hatóságnál, mely azonban a bejelentést nem vette tudomásul, nem látván elég garanciát a rend fenntartása tekintetében. Aug. 20-ára ismét gyűlést jelentettek be, de ez sem vétetett tudomásul, mert ezen a napon volt az új község háza felavatása és a kérvényezők a gyűlést a község háza előtti téren akarták megtartani.

Vége 1905. okt. 1-én megtarthatták a munkások, rég óhajtott gyűlést, a mely alkalommal a nemzetközi szociáldemokrata párt egy kiküldöttje szónokolt, azt hangoztatván, hogy munkásoknak csekély fizetésért sokat kell dolgozni, hogy nincsenek politikai jogaik stb. Főleg pedig az általános titkos választói jogot követelte.

Ujabbán a munkások — mintegy 120-an — „Munkásképző Egyesület“ czimen egyesületet alakítottak, alapszabályokat szerkesztettek és azokat a miniszteriumhoz jóváhagyás végett fel is terjesztették. Az alapszabályok még eddig jóvá nem hagyattak.

A felterjesztés után pár napra ki is nyomatták az alapszabályokat, ugyszintén munkarendjüket és munkadíj szabályzatukat kinyomatva a községi előljáróság elé terjesztették.

1. Minden munkánál az órarendszer hozatik be.

2. Általános mezei munka óradija 24 fill. 3. A munkaidő nyáron reggel 6 órától este 6-ig, téli évszakokban reggel 8-tól délután 4-ig. 4. Nő-munkások óradija 14 fill., de férfi munkát végző nők munkadíja a férfiakéval azonos. 5. Szorosan vett mezei munkák díja: fű- és takarmány kaszálás óránként 40 fill., aratás és cséplés 50 fill. 6. Reggeli étkezésre fél óra, déli étkezésre

1 óra határozatát meg, ozsonna idő nem jár. 7. Ha rész fejében dolgoznak, akkor ősziékből a 10-ik, tavasziékból pedig a 9-ik jár szalmával együtt, minden ellenszolgálat nélkül. 8. A munkások fölötti felügyeletet az általuk kiküldött bizalmi férfiak gyakorolják. 9. Vidéki munkások csak akkor alkalmazhatók, ha a helybeliek nem elegendők; ez esetben pedig azok ugyanazon bért kapják, mint a helybeliek.

A munkások ezen szervezkedésére a munkaadók is tömörüléssel feleltek. Nagygyűlést hívtak egybe, melyben a munkások követeléseinek megvitatása után egy 54 tagu bizottságot küldtek ki a „munka program“ -ra való válasz megszövegezése végett. E bizottság válasza, melyet az újból egybehívott nagygyűlés egyszóval elfogadott, nagyjában a következő:

A munkaadók az órarendszert — mint a mezőgazdaságra káros intézményt — határozottan visszautasítják; egyrészt mivel egyes növények munkálása a korai hármasos időt igényli, másrészt a munkások munkaképességének minőségét véve tekintetbe, a munkaadók azon aggodalmuknak is kifejezést adtak, hogy az órarendszer mellett előfordulhatna, hogy a munkás már kifáradva és pihenésre vágyva állna munkába.

Ragaszkodnak tehát a munkaadók az eddigi rendszerhez, vonatkozással az 1898. évi II. t. cz. 49. §-ra, mely szerint a mezei munkások munkaidéje napfölkeltétől napnyugtáig tart.

A napi és szakmány béreket pedig a nem szorosan vett mezei munkáknál eképpen állapítják meg.

18 éven fölüli munkaképes férfiak napszáma nov., decz., január és február hónapokban 1 kor. 20 fill és 1 liter bor, márczius, április, május, szeptember és október hónapokban 1 kor. 60 fill. és 1 liter bor, június, július és augusztus hónapokban 2 kor. és 1 liter bor.

Étkezési és pihenési idő reggel mindenkor fél óra, délben az 1.60 és 2. koronás béreknél 1 és fél óra, az 1.20 koronás béreknél 1 óra, ozsonna idő fél óra. A borjárandóság csupán szőlő munkáknál adatik meg, azon kijelentéssel, hogy mind a munkásnak, mind a munkaadónak jogában áll a bort literenként 30 fillérért megváltani.

Munkaképes nőmunkások (14 éven felül) napszáma június, július és augusztus hónapokban 1.20 kor. és fél liter bor, az év többi hónapjaiban 80 fill. és fél liter bor a megváltási jog mellett.

A szorosan vett mezei munkáknál; fű- és takarmánykaszálás 3 kor., aratás 4 kor. Általában vállalt munka aratásnál, 1600 öles holdanként 10 kor. Rész fejében ősziék és tavasziékból egyaránt a 10-ik, szalmájával künt a földön. A munkások fölötti felügyelet jogát a munkaadók fenntartják maguknak.

Elhatározták végül a munkaadók, hogy ők is kinyomatják ezen feltételeket és a munkásoknak tudomására hozzák.

Ennyire vagyunk ez idő szerint az ismertettet mozgalommal; kívánatos és reméljük is, hogy a megegyezés békés uton mielőbb létre fog jönni.

K. M. J.

Nagyszokoly.

Községi tisztújítás. Nagyszokolyban január hó 11-én ejtették meg a községi tisztújítást. A választást Szévald Móricz főszolgabíró vezette.

A községi birói állásra — melyre névszerinti szavazás kéretett — jelölve lettek: Biró Sándor, Németh Péter, Sütő István, Gaál Sándor, Sipos Ferencz, Balazsi Sándor és Sári József (gondnok). Az első szavazásnál senki sem kapott általános többséget, a második szavazásnál Németh Péterre 127, Balazsi Sándorra pedig 92 szavazat esett, így Németh Péter lett 35 szavazattöbbséggel a biró.

A többi állás betöltése közfelkiáltás útján történt. A megválasztottak következők: másodbiró: Nagy Ádám (uj), pénztárnok: Szűcs István, közgyám: Vida Mihály (uj), esküdtek: Sipos István (uj), Sebők János (uj), Sebestyén József (uj), Papp Mihály

(sós), Nagy István (gondnok) (uj), Kis Dobos István (uj), Kocsis József (boltos) és Sári József (gondnok) (uj).

Nagy meglepedést keltett a nép között a választást vezető főszolgabíró eljárása, hogy t. i. a birói állásra minden egyes párt jelöltjét kandidálta.

Szép dolog az is, hogy a nagyszokolyi kétrendbeli protestáns és a római katolikus felekezet a biróválasztásnál a legteljesebb egyetértéssel járt el a község érdekét mérlegelve első sorban.

Az új előljáróság felé bizalommal néznek, főleg azért, hogy végre valahára sikeres megoldást nyer a rég húzódo község építési ügy, mi által ez a jómódu (a községi pótdó csak 22%) nagyközség megszabadulna azon szégyenteljes állapotától, hogy nincs egyetlen egy, a mai modern követelményeknek megfelelő középülete sem. — Adja Isten, hogy úgy legyen!

Dombóvár.

Előljáróságok választása. Ujdombóvár község is megválasztotta előljáróságát a következő eredménnyel: Biró: Hainrikffy Ádám. II. biró: Dóry József. Pénztáros: Pribay Ferencz. Közgyám: Veszeli Zsigmond. Esküdtek: Veisz Sándor (Máslony), László Antal (Szilfás), Arany Károly (Nosztán), Makai István (Borjád), Bischoff István (Leperd), Kohn Gyula (Szakcsi major), Makk Lajos (Ujdamal), Molnár Pál (Sütvény), Károlyi János (Úrgevár), Stern Menyhért (Nagykonda).

Dombóvár községben f. hó 16-án volt a biró és előljáró választás, mely a legnagyobb rendben folyt le. Biró lett: Lexa Zenó, helyettes biró: Farkas Vendel az eddigi biró, pénztáros: Klug János (rég), közgyám: Molnár János. Esküdtek: Németh György Csörge, id. Farkas Ferencz, ifj. Bencze József, Schmed Medárd, Hujber Lajos, Schmieder György, Reiner Adolf.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

Egy 100 koronás ajándék. Kallós és Márkus nagynevű magyar művészek egy domborművet alkottak, mely valóban mesésnek mondható. Ezen domborművet kerettel együtt ingyen adja „Tolnai Világ Lapja“ minden előfizetőjének, ki a lapot 4 frt eredeti ár helyett fél évre 3 forintért előfizeti, csupán a keretet számítja fel, a mi 2 frt 50 krajczárba kerül. Fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy a keret csaknem kétszer annyit ér, mint a mennyt érte kérünk. Azon előfizetőink, kik a „Tolnai Világ Lapját“ nem ismerik, forduljanak a „Magyar Kereskedelmi Közlöny“ kiadóhivatalához Budapest, VII., Dohány-utca 16—18, a hol mutatványt, s egyéb felvilágosítást szívesen adnak díjtalanul.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

Választmányi ülés. A szekszárdi polgári olvasókör választmánya Boda Vilmos elnöklete alatt folyó hó 16-án gyűlést tartott, melyen a tervezett építkezés biztosítása céljából tartandó árlejtés feltételeit állapították meg. Az árlejtésen résztvenni szándékozók zárt ajánlataikat január 28. d. e. 9 óráig kötelesek beadni. A terv és költségvetés a kör helyiségében közszemlére van kitéve.

A „Dunántuli Közművelődési Egyesület“ mult héten tartott igazg. ülésén Pallaviczini Ede titkostonácsos, elnök zajos tetézés mellett mondott köszönetet Széll Kálmánnak, hogy fölvette gondosságának körébe a D. K. E.-t, mely létezését elsősorban neki köszönheti s fölkerlte, hogy a választmány ülését vezesse. Széll Kálmán hosszabb meleg-hangu beszédben köszönetet meg az ovációt és kijelentette, hogy fokozott buzgalommal szándékozik ezután az egyesület javára működni. Pallaviczini Ede örgróf elnök jelentette, hogy az igazgatóság új tagjai lettek

Batthyány Tivadar gróf, Rátkay László, Kacsóvics Géza, Simonyi-Semadam Sándor, Bauer Mihály. Bejelentette az elnök, hogy a most lebonyolított tárgysorsjáték 25.500 korona nyereséggel végződött. Örvendetesen tudomásul vette a választmány, hogy többben új alapító és rendes tagul jelentkeztek. Az 1906 évi költségelirányzat megállapítása s az utolsó évi jelentés elfogadása után kimondotta a választmány, hogy az évi rendes közgyűlést ezuttal Budapesten tartja meg február 28-án 11 órakor és felkérte az igazgatóság Széll Kálmán diszelnököt, hogy az ünnepi megnyitót a közgyűlésen megtartsa. Majd Antal Gábor dunántúli püspök tett jelentést hatalmas lendületet vett iskolautógi akciójáról.

A koresolya egyesület közgyűlése. A szekszárdi koresolya egyesület f. hó 15-én tartotta évi közgyűlést Szévald Oszkár elnöke alatt. A folyó ügyek elintézése után a tisztújítást ejtették meg, amikor is elnökké: Szévald Oszkár, alelnökké: dr. Sonnevend Frigyes, pénztárnokká Rác József, jegyzővé: Hány Béla, ügyésszé: dr. Spányi Leó választmányi tagokká: Döry P. br. Fiáth E. Forster Z., Hazslinszky G., Kurcz V., dr. Örfly Gy., dr. Tanárky A., Török B., Vágner A. és Vigand J. választattak meg.

Egyleti közgyűlés. A szekszárdi polgári olvasóköri január 28-án d. e. 10 órakor közgyűlést tart, melyen a házépítésre érkezett ajánlatokat bontják fel s határoznak az építés vállalatba adása iránt.

Tűzoltó gyűlés. A „Szekszárdi Önkéntes Tornász Tűzoltó-Egylet 1906 január hó 21-én délután 3 órakor a városháza nagytermében évi rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. 2. Elnöki és főparancsnoki jelentés. 3. Számvevőknek az 1904 évi számadásra vonatkozó jelentése. 4. Pénztárnoknak az 1905 évi számadásra vonatkozó jelentése. 5. Távbeszélőnek az állami hálózatba való bekapcsolása. 6. Tisztújítás. 7. Egyéb indítványok.

Tisztújítás. A dombóvári „Kereskedelmi Kaszinó”-ban f. hó 14-én rendkívüli közgyűlést tartottak. Elnöknek: *Veszelei Zsigmondot*, alelnöknek: *Fried Sándort*. Pénztárnoknak: *Spitzer Józsefet*, titkárnak: *Sas Lajost* választották meg.

PÉNZINTÉZETEK.

A Szegvárdi Takarékpénztár 59-ik mérlege.

Vármegyénk és városunk legrégebbi pénzügyintézetének, a „Szegvárdi Takarékpénztár”-nak 1905 évi mérlege fekszik előttem. A mérleg egyszerűsége és mégis csinos és izléses volta, a mely kerüli a rikitót és feltűnőt, külső jellemzője az intézet működésének, amely szintén nem hangzatos, lármás, hanem higgadt és megtömt. A vezérel nem a mindenáron való tüzet kötés és hitel nyújtás, hanem a hitelezésnek a valószínűség szerint lehetséges, biztos alapokra való fektetése. A reális és szolid tüzet képe tárul elém, amint a mérleg vizsgálatába bocsájt-kom. A 240.000 kor. alaptőke, a 314.876 kor. 43 fill. tartalék tőkék, a szilárd alapnak, a 4.988.761 kor. 04 fill. betét állomány a feltétlen bizalomnak, a 2.781.676 kor. 76 fill. jelzalog kölcsön, úgy a jelzalogilag és érték-papirokkal biztosított 879.645 kor. 69 fill. folyószámla kölcsön az elhelyezés biztosságának, az 523.226 kor. 81 fill. rendelkezésre álló és kamatozásra elhelyezett tőke az elővigyázó gondoskodásnak a tanubizonyosságai. A 77.729 kor. 28 fill. nyereség egy jól vezetett évnek kielégítő és szép eredménye, amelyet csökkentett a hosszasan húzó és áldatlan politikai váltás, amely értékpapirjaink érfolyam értékét apasztja. Ezen körülmény a takarékpénztár eredmény számlájában 5142 kor. 31 fillér látszólagos veszteséget tüntet fel. Az 1905 évi nyereségből az alapszabályszerű, összeg levonása után rendelkezésre álló 61493 kor. 87 fill. felosztását a következőleg java-

solja az igazgatóság. Adassék: a) 1200 drb. részvény osztalékára a 30 kor. 36000 kor., b) 1200 drb. részvény szelvény bélyegére 153 kor. 60 fill., c) tiszteletdíjra 1000 kor., d) kegydíjra 600 kor., e) jótékony czélokra a már évközben kiadott 175 koronán felül 1000 kor., f) rendkívüli tartalékra 7000 kor., g) osztalékra 3000 kor., h) intézeti szolgák jutalmazására 180 kor., i) nyeresémi átvitel új számlára 12560 kor. 27 fillér.

Az intézet reális vezetésének képe tárul azon jelenségből elénk, hogy 1895 év óta, tehát tíz év alatt a tartalék, rendkívüli tartalék és osztalék alap, annak dacára, hogy az 1899-ben Döry Andornál elveszett összeg fedezésére a tartalék alpból 40000 korona fordított, 156.042 kor. 62 fillérről 199.630 kor. 29 fillérré, tehát 43587.67 fillérral szaporodott. A törekvés ezzel az, hogy az intézet minél szilárdabb alapra helyeztessék, másrészt a részvényesek, ne az utolsó fillérig kiosztott nyeresémi osztalékban, — mint a régebbi időkben, — hanem a részvények valódi értékének emelkedésében találják meg jövedelmük egy részét. Tekintve azt, hogy a 100 frt. névértékű részvények 270—280 frt-jaival vásárolhatók, a rendes évi 30 koronás osztalék mégis a befektetett tőke 5 1/2 % kamatoztatásának felel meg. A tartalék alapok fokozatos fejlesztésére irányuló törekvés élén Örfly Lajos igazgatósági elnök áll, akinek körütekintő tevékenysége eme reális irányzat megteremtését nagyban elősegítette. A Takarékpénztár közgyűlést február hó 6-án délelőtt 10 órakor tartja meg saját helyiségében.

A Tolnamegyei Takaréék és Hitelbank 21-ik évi mérlege.

Az intézet alapítása gyors elhatározás eredménye volt. 1885 év elején a szekszárdi öregtakarék mellett egyesek még egy másik pénzügyintézetet akartak alapítani teljesen „demokrata” alapon s míg a tervezett intézet alapítói közül kettő hírlapi polémiát folytattak, hogy melyiküknek volt az uszora törvény előtt magasabb összegre elhelyezve pénzüket és ezzel megakasztották a demokrata és politikai irányzatú intézet létesülését, addig a másik politikai párton levők, élükön néhai dr. Szigeth Gáborral, megalakították hirtelen a Tolnamegyei Takaréék és Hitelbankot. Gyors volt tehát a keletkezése, de a mint az előttem fekvő mérlegből látom, gyors a fejlődése is. A három évtizedes pénzügyintézet, bár működésének idejére a filoxera pusztítást követő gazdasági pangás egy évtizede esik, mégis igen szépen haladt előre. A 400000 kor. alaptőke mellett 161691 kor. 09 fill. tartalék tőkéje van, betétei 2997.557 kor. 51 fill.-re emelkedtek, tőkéjéből váltókban 1073.701 kor. 22 fill. jelzalogilag biztosított kölcsönökben 2.040.549 kor. 27 fillér van elhelyezve. Az 1905 évi nyereség 83.003 kor. 44 fillér volt, amelyre kedvező eredményel volt az, hogy értékpapir állomány nem nagy és az általános depresszió folytán árfolyam veszteség, illetőleg különbözet címén, csak 882 kor. 69 fillér látszólagos veszteség jelentkezik az eredmény számlán. A vezetés ügyes, gyors, a hitelnyújtás szabad szellemű, de azért elég megfontolt, mint az eredmény mutatja reális és körültekintő. Az alapszabályszerű levonások után rendelkezésre álló 63345 kor. 17 fillér felosztására az igazgatóság a január hó 29-én tartandó közgyűlés elé a következő javaslatot terjeszti. Adassék: a) 1000 drb. részvény után osztalék gyanánt a 30 korona, 30000 kor., b) jutalmazásokra 1100 kor., c) tisztviselők drágasági pótlékára 600 kor., d) jótékony czélra 1000 kor., e) Bezerédj-szobor-alapra 100 kor., f) ártézi kútra 200 kor., g) házfenntartási alapra 500 kor., h) nyugdíjalapra a szabályszerűen felül még 2000 kor., i) általános tartalékra a szabályszerűen felül még 5000 kor., j) osztalékra 10000 kor., k) nyeresémi átvitelre 12845 kor., 17 fillér. Az osztalék, tekintettel, hogy a részvények vásárlási értéke körülbelül 540 kor., a befektetett tőke 5 1/2 %-nak felel meg.

A Dunaföldvári Takarékpénztár 37-ik évi mérlege.

A gondos és lelkiismeretes vezetés képe tárul elém a „Dunaföldvári Takarékpénztár” 1905 évi mérlegéből és ha tekintetbe veszem, hogy a közel múltban megalakult a földvári 4-ik pénzügyintézet, ami tekintve a községet, bizony sok, azt találok, hogy az erősen kifejlett tüzeti verseny mellett is, a község és a vidék honorálja a reális és gondos vezetést, a bizalom és az tüzeti forgalom emelkedik. A múlt évvel szemben a betét állomány 189.739 kor. 90 fillérré, a kölcsönök 223.733 koronával emelkedtek. A pénzügyintézet alaptőkéje 80.000 kor., tartalékai 85405 kor. 96 fillért tesznek ki, betétekben 1.494528 kor. 01 fillért kezel. Az 1905 év nyeresége 20.052 kor. 36 fill. volt, amelyet az igazgatóság következőleg javasol felosztani. Adassék tartaléktőkére 2080 kor., külön tartalékra 313 kor. 36 fill., jutalékokra 6063 kor., 400 részvény után 28 koronával számított osztalék fejében 11200 kor. és jótékony czélra 400 korona. Niefergall Nándor az intézet elnök-igazgatója, akinek lelkiismeretes tevékenységét olvasom ki a számokból és az intézetnek évről-évre való fejlődéséből, január hó 28-ára hívta össze az évi rendes közgyűlést.

TANÜGYI HIREK.

Pályázatok ösztöndíjakra. A *Kincstári Mária-Terézia*-féle ösztöndíj közül egy 240 koronás betöltendő. Erre kizárólag pénzügyi hivatalnokok fiai, kik r. kath. vallásúak s a középiskola I. osztályát jeles előmenetellel végezték, — pályázhatnak. A kérvények a m. kir. pénzügyminiszterhez, mint pártfogóhoz címzendők s az iskola igazgatójához 1906 febr. 10-ig nyújtandók be. A *Bésán-féle* alapítvány ösztöndíjaiból egy 400, egy 300 és két 200 koronás állomás töltetik be, erre valláskülönbőség nélkül pályázhatnak jeles előmenetelű tanulók, a magasabb helyre csak azok, kik már egy alacsonyabb Bésán-ösztöndíjat élveznek. Kérvények a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez címzendők és az illető középiskola igazgatójához nyújtandók be 1906 február 10-éig.

A tolnai állami tanítók lakbérére. A közoktatásügyi miniszter a tolnai állami tanítók lakbérére 1905. január 1-től 300 koronára emelte fel. Miután ezt a szerződés értelmében Tolna község tartozik fizetni, a képviselőtestület elhatározta, hogy azt ki is fogja szolgáltatni.

Államsegély. A tolnanémedi-i ev. ref. iskolához megválasztott *Faragó Mihály* okleveles tanítónak alkalmazását a közoktatásügyi miniszter jóváhagyta és egyben megengedte, hogy a már folyósított 606 korona államsegély 1905. okt. 16-tól számító fizetésének kiegészítésére fordíttassék.

Eskületétel. *Klementik János* uzdi áll. seg. községi tanító a hivatalos esküt f. hó 18-án a kir. tanfelügyelő kezéhez letette.

Derék képviselőtestület. A Bátaszék községhez tartozó Dolina pusztán 15 és Leperd pusztán 7, tehát összesen e két helyen 22 mindennapi tanköteles gyermek van, kiknek számára iskolát építeni nem lehet, mert a törvény legalább is 30 tanköteletet ír elő, akik részére a község tartozik községi iskolát állítani. De mert az a két pusztát Bátaszékhez tartozik, oda fizet adót, Bátaszék község kíván ezen tanköteletek iskoláztatásáról gondoskodni. E két pusztáról a kis gyermekek ugyanis mindennap nem járhatnak be gyalog Bátaszékre, azért Bátaszék község képviselőtestülete 1905 december 24-én 162 sz. alatt elhatározta, hogy a már említett pusztai tanköteletek szülőit évenként 354 koronával segélyezi avégből, hogy a szülők tanköteles gyermekeiket Bátaszékre adják, ahol akadály nélkül iskoláztathatók. E derék, szép cselekedet felemlítésre méltó.

Államsegély. A közoktatásügyi miniszter a tolnai áll. elemi iskolával kapcsolatos gazdasági ismétlő-iskola vezetésével megbízott tanító, *Máté Károly* tiszteletdíjára 1905/6.

tanévtől kezdve öt egymásután következő tanévre, tanévenként 100 korona államsegélyt utalványozott.

Kereseti adó a korpótlék után. A miniszter kimondta, hogy a korpótlék-államsegélyek és a tanítói fizetés kiegészítésére engedélyezett államsegélyek után, a tanítókra a IV. oszt. kereseti adó kivethető.

BIRÓSÁGI ÜGYEK.

Kisorsolt esküdtek. A f. év február havában megtartandó esküdtszéki tárgyalásokra a következő esküdtek lettek kisorsolva: **Rendes esküdtek:** Albert István asztalos, Ács Lipót tanár, Babics Géza gépész (Dees), Brezlmayer József ügyvéd (Tolna), Borsódy Lajos takarékpénztári igazgató (Tolna), Csekei József rézüntő (Bonyhád), Ditrich József magánzó, Dobrik Lajos állatorvos, Ferencz Gyula könyvkötő, Forberger László tanár (Bonyhád), Hayt Ferencz borászati s. felügyelő, Hauk Antal bérlő, Heinrich Pál gazdatiszt (Ujdombovár), Horváth Vincze bognár, Hradek József bádógos, Jeszenszky Andor földbirtokos (Csibrák), dr. Kiss Ernő ügyvéd (Tamási), Molnár István földműves (Sárpilis), Mutschenbacher Lipót szabó, Rüll Nándor takarékpénztári igazgató (Bátaszék), dr. Rolf Aladár ügyvéd (Dombóvár), Reichl Sándor borkeres, kedő, dr. Spányi Leó ügyvéd, Steiner Simon könyvelő (Tolna), Sass László földbirtokos (Uzd), Tóth Károly vt. főmérnök, Tafner János vállalkozó (Bátaszék), Tomcsányi Lajos alapítv. urad. felügy., dr. Vámosy Ernő ügyvéd (Bonyhád), Varasdy Lajos ny. tan. felügyelő. **Helyettes esküdtek:** Buzás József Takler földm., Csötönyi Benő földm., Ferger Mátyás földm., Hidas Mátyás szabó, Koszoru András bognár, Reich Ármán bérlő, Székelyi József kovács, Tóth Antal pék, Török István Cziráki földm., Tucsnai Pál kalapos.

MULATSÁGOK.

Iparosok bálja. A szekszárdi általános ipartestület a rokkant és munkaképtelen iparosok segély alapja javára 1906. évi február 3-án a „Szekszárd Szálló” nagytermében Garay Lajos zenekarának közreműködésével zártkörű táncestet rendez. Belépő díj: személy-jegy 2 kor. családjeggyel (3 taggal) 4 korona. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdetek este 8 órakor. Kéretnek a tisztelt hölgyek minél egyszerűbb öltözékben megjelenni. A szép célú mulatságra már most felhívjuk a figyelmet.

Nőegyleti multság. A tamási-i jótékony nőegylet 1906. évi január hó 27-én (szombaton) a tamási-i nagyvendéglő összes termeiben saját pénztára javára **jelmez táncestet** rendez. A rendezőség kéri a résztvevőket, hogy szíveskedjenek jelmezben megjelenni, a mely a tánczosokra kötelező. Jegyek előre válthatók az egylet pénztáránál **Domokos Árpádné** úrnőnél és este a pénztárnál személyenként 2 koronával. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel vétetnek és hírlapilag nyugtáztatnak. Ételekről és italokról **Lukács János** vendéglős gondoskodik. A tánczenét **Budi Jóska** zenekara szolgáltatja. Kezdetek esti fél 9 órakor. Tamásiban, 1906. január 11-én. A vigalmi bizottság.

SPORT.

Vadászatok.

Návay Emil bátaszéki uradalmi felügyelő leperd-pusztai vadászterületén január 15-én sikertel vadászatot rendezett. Terítékre került 23 nyul, 1 róka és 1 fázánkakas.

Az alsónyéki községi vadásztársaság

január 17-én tartott sikertel vadászatot, melyen résztvettek: **Návay** Emil, **Fabricius** István, dr. **Mayer** Gyula (Szekszárd), **Ettenberger** József (Szekszárd), **Rácz** József (Szekszárd), ifj. **Haypál** Sándor (Szekszárd), **Babay** Béla (Sárpilis), **Thassy** László, **Gulner** Elemér, ifj. **Simon** István, **Bolgár** Béla, **Rull** Nándor, **Mező** László, **Berényi** Jenő, **Lindner** Károly, **Mayer** Alajos, **Mayer** János, **Szél** Gáspár, **Vallner** Gyula és **Beszedics** Ödön. — Esett 73 nyul.

A mözsi vadásztársulat e héten, szerdán sikertel vadászatot tartott. Résztvettek: **Döry** Pál alispán, **Hazslinszky** Géza kir. törvényszéki elnök, **Kurz** Vilmos árvaszéki elnök, **Totth** Ödön tiszti-ügyész, **Forster** Zoltán th. főjegyző, **Szévald** Oszkár vármegyei jegyző, **Fónagy** József és neje, **Forster** István, **Perczel** József földbirtokosok, **Ney** Akos és **Szedlacsek** László mérnök. Este vacsora volt a kaszinóban, a melyen a fent felsoroltakon kívül még résztvettek: **Döry** Pálné, **Hazslinszky** Gézané, **Forster** Zoltánné, **Szévald** Oszkárné.

Lóverseny Pécsen. A vidéki versenyegyesületek január 7-én tartott értekezletén a pécsi lóverseny határnapját április 29-ére állapították meg.

Magyar vívó győzelme Bécsben. **Mészáros** Ervin, tolnai ulánushadnagy, többszörös vívóbajnok, a M. A. C. tagja, aki néhány év előtt vívóakadémiát tartott nálunk, legutóbb résztvett a bécsi Union Fechtclub első osztályu kard és törpouleján és bár szokatlanul nagy számmal szerepeltek a bécsi vívók, mégis **Mészáros** lett az első. A kardversenyben a győztes **Mészáros** Ervin lett, míg a törpversenyben második lett **Müller** Kamilló dr. mögött, akit a kardban legyőzött. **Mészáros** mostani győzelmével harmadszor győzött a kardpouleban s így megnyerte a bécsi egyesület nagy aranyérmét.

GAZDASÁG.

A műtrágya a szőlőben.

Irtá: **Dicenty** Dezső.

A Közérdek karácsonyi számában Tóth K. ur tollából érdemes cikk jelent meg a szőlő műtrágyázása kérdésében, a mely mai napság még egy bizonyos talajcsoportnál, csaknem problema számba menő anyagnak látszik, így tehát egyelőre a tapogatódzás obscurus hajlékában vagyunk kénytelenek meghuzódni, míg az elme szikrája itt is lángra nem lobbantja a gyakorlati igazságok lassan kifejlő szövétnéket. De valahányszor a szőlő műtrágyázásáról beszélünk, mindannyiszor a talaj, semmi más nem, egyedül a talaj tekintetében, élesen distinguálnunk kell, mert a homoki szőlők trágyázásának kérdése lényegében már meg van oldva, míg a kötött talajfélék trágya iránti fogékony-ságáról még nagyon kevés biztosat tudunk.

Egy a feltétlen igazság, hogy a különböző kémiai és fizikai jellegű talajok az ásványi trágyákkal szemben rendkívül eltérő módon viselkednek.

És ennek, ha igazság van a természetben, (már pedig nagyon) így is kell lenni. Hiszen mindenki tudja, hogy bármiféle növényi nyers tápsónak egyedüli indirect oldószere (direct oldószere a növényi gyökérszörök süvegéből fejlődő talán apokrén-sav) a víz, a szénsavas és oxigén-es csapadék. Ezen oldás pedig igen eltérő mértékben történhetik a szerint, hogy a talajt alkotó szemesék (az agyagos mész 0.00025 mm. átmérőjű szemecskéitől a dúrva homokig) kisebbjei és nagyobbjai mily arányban állanak egymással, vagy is hogy a talaj laza-e vagy kötött.

A táplálkozás menetének első feltétele, hogy a szükséges tápsó-vegyület, nehéz, alig bomló összeköttetéseiből megszabadulhasson; és pedig kétségtelül a talaj nedvességének kémiai tartalmától, azaz a talaj kémiai összeállításától van jelentékeny módon befolyásolva. Szóval tehát két talaj, nemcsak ugyanazon minőségű, hanem még ugyanazon minő-

ségű műtrágyával szemben is eltérő módon fog viselkedni és pedig annál nagyobb mértékben, minél jobban eltérnek egymástól alkati és belső jellegeik. Sőt egymással teljesen megegyező talajoknál is rendkívül könnyen jönnek elő, épen a mélyebb gyökérszál szőlőtől eltérések, ha az alsóbb szintek rétegei egymással nem megegyezők. Szóval csak arra akartam eme néhány sorban rámutatni, hogy a szőlő műtrágyázásának kísérleteinél nem lehet egyáltalán úgy beszélni, hogy a „mi vidékünkön” egy bizonyos trágyafaj jó vagy nem jó, hanem feltétlenül mindig a talajok megkülönböztetése alapján kell szólnunk. Mert a vidék a klimatológiai eltérés, még ha a Bak-térítőtől a Ráktérítőt is terjeszttem ki a kísérleteket, csak másodrendű dolog. Szó sincs róla, vannak ugyan egyes vidékek, hol a talajkialakulás képe valami változást alig mutat, de a legesekélyebb is elég már ahhoz, hogy az ezeken véghez vitt kísérletekről egy kalap alatt ne foglalkozhassunk. Szekszárd szőlőterületei, a mennyire én ismerem, koránt sem tartoznak az unalmas, monoton talajformatójú vidék közé, sőt a legellentétebb-féleségeket mutatják be egymás szomszédságában, például a mint a lösztakaró e pontusi vörös vagy szürkéskékes agyagról elfogy. A hosszabb oldalak pedig rendszeresen ezen képet mutatják: fenn az él alatt vastag löszrétegek, az alsó harmadban pedig mély agyagok szerepelnek. Hogyan lehetne hát a műtrágyának az egész oldalon egyforma hatása, hogyan lenne szabad, bár egymás mellett lévő területnek eredményeit, egy keretben összehasonlítani.

Mert például az a superfosfát, a mi az oldal felső részén a lösz kissé meszes vályogjában használt, az alj részeiben, mondjuk, a szép vörös, jó tömött agyagban, semmi eredményt sem fog felmutatni, minthogy a superfosfát sem erősen kötött, sem nagyon vörös vasas talajokban hatást abszolút nem tud kifejteni, legyen ez a terület akár az erdélyi Szarakszon, akár a szekszárdi Pux völgyben.

Nem akarok korántsem a kísérleteket rendező uraknak hatásköréhez érni ezen néhány szóval, a melyek talán félig meddig egyszersmind a kísérletek kivételére is vonatkoznak, csak épen azon általános módok bázisát igyekeztem megengedni, a mely a természet bizonyos tárgy jelenségeiben a sokféleséget egy színre mázolja szereti feltüntetni.

A midőn tehát a szekszárdi szőlősgazdák az eddigi kísérletek eredményeiről beszélgetnek, a területek birtokosai ne felejtsek el a legfőbbet, a talaj minőségét, tulajdonságait is szóba hozni. T. K. ur cikkéből látom, hogy az eddigi trágyázások nem jártak sikerrel sehol sem. Tessék elhinni ez a végeredmény a jövő logicus és okodalt munkájának szempontjából épen annyi jelentőséggel bír, mintha a műtrágyázás kivétel nélkül mindenhol sikertel volna.

De a mi a legfőbb, sem egy, sem két, sőt még három évi kísérletből sem lehet teljesen szélsőséges, kedvező, vagy kedvezőtlen véleményt mondani. Bizonyára ugyan sokan vannak Szekszárdon, kik egyszersmasszor tapasztalták, hogy a trágya legideálisabb formája, a keresztt álló trágya, sem fejtett ki kívánt és megszokott hatásokat. Nagyon egyetértek tehát az tekintetben említett cikkíró urral, hogy a műtrágya kísérleteket még nem kell csendes rezigrációval lezárni, de egyszersmind azt is legyen szabad kijelentnem, hogy én addig semmiféle kísérletezésnek következtetéseiben nem hiszek, a míg a kísérletek alapját is nem látom.

Az alap pedig a földterületek részletes és pontos ismerete, a művelés módok tekintelbevétele, szóval úgy a talajnál, (térzími helyzet, fizikai, kémiai alkat szerint) mint az ültetvényeknél, (egészségi állapot, alany és speciális nemek tulajdonai) a biztos típusok kijelölése.

Ugyebár kísérlet, a jövő számára szolgáló okos kísérlet control nélkül nem is kísérlet, csak közönséges próbálkozás?

Már most tessék a nem teljesen egyező talajok és ültetvények eredményeiből vilá-

goságra jutni, száz meg száz példát tudnék felhozni, a melyek a mellett bizonyítanak, hogy a teljesen szabad természet szeszélyeinek kiszolgáltatott kísérletek rezultátumai mennyire labilisak, mennyire nem lehet tehát egy minimális idejű, talán nem is egészen prózai lefolyású kísérlet eredményeit a jövőre irányadónak tekinteni.

— Folytatjuk. —

Mezőgazdasági kiállítás Pécsen. A Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület 1907. évben nagyobb szabású ipari és mezőgazdasági kiállítást rendez Pécsen. Közreműködésre felszólította a dunántúli vármegyék többi gazdasági egyesületeit is, amelyek közül máris többen megígérték, hogy részt vesznek úgy a kiállítás, mint az azzal kapcsolatos versenyek, kongresszusok rendezésében. Különösen nagyarányúnak ígérkezik a tejgazdasági kiállítás, melyen valószínűleg résztvesznek az összes dunántúli tejszövetkezetek.

A borügynöki intézmény szervezése. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete legközelebbi hozzálat egy régi programjának megvalósításához, a borügynöki intézmény szervezésére vonatkozó javaslatok kidolgozásához. Az egyesület már régóta foglalkozik e kérdéssel s a külföldi hasonezdelu egyesületeket felszólította, hogy a szükséges adatokat küldjék meg neki. Ez azonban nem járt eredménnyel, mert a borügynöki intézmény külföldön sincs megrendszabályozva. A múlt évben a kereskedelemügyi miniszter is felhívta az egyesületet, hogy dolgozzon ki megfelelő tervezetet, az egyesület azért elhatározta, hogy még e hó folyamán felkéri az egyes termelőket, kereskedőket, gazdasági és szőlészeti egyesületeket, hogy a borügynöki intézmény rendszabályozására vonatkozó nézeteiket és kívánásait vele közöljék. A beérkező vélemények alapján fogja kidolgozni az egyesület a kereskedelemügyi miniszterium által sürgetett tervezetet.

Katonai lóvásárlás. A közös hadügyminiszter sulyt helyez arra, hogy katonai célra alkalmas, három éves csikókat közvetlenül a tenyésztőktől szerezzék a lóvásárló bizottságok. Ez okból felkéri a gazdákat, hogy jelentsék be azokat az eladó csikókat, amelyek a jövő év tavaszán lesznek három évesek. Legalább 157 centiméter magasnak kell lenni, a hátsó lábán megkivánható jó vérű, termetű s korrekt járásúnak. A lóvásárló bizottságok a bejelentések alapján, a gazdasági egyesületekkel karöltve fogják kijelölni azokat a helyeket, ahol annak idején a lovakat el kell vezetni. A lóvásárló bizottságok az alkalmas lovat nyomban készpénzen megveszik és pedig darabonként 500—600 koronáért.

Magyar borbiztosok Amerikában. A legutóbbi minisztartanács elhatározta, hogy az amerikai magyar borkivitelnek szervezésére borbiztosot nevez ki s kirendeltséget küld Amerikába, amely eladóhelyeket és pinczékét fog felállítani New-York székhelyvel az Egyesült-Államokra kiterjedő hatáskörrel. E kirendeltségnek lesz feladata a magyar értékes boroknak bevezetése Amerikában. Feladata lesz még az expozitúrának a kis- és nagytermelők borainak eladása, vagy azok eladásának közvetítése. A földmívelésügyi kormány a kirendeltség élére Boros Jenőt nevezte ki miniszteri biztosi minőségben. A kirendeltséghez beosztották Nagy Iván dr. és Halassy Károly fogalmazókat, Varga Imre szőlészeti igazgatót és Csák István számtisztet; rajtuk kívül megfelelő kezelő személyzet is megy ki Amerikába. A kirendeltség a legközelebbi napokban indul el. — A borbiztos hatezer dollár évi fizetést és több ezer dollár mellékletményt kap a magyar kormánytól.

Adómentes benzín. A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, melyben a kisiparosok és kisgazdák részére, kik benzínmotoros gépekkel dolgoztatnak, a benzinnel adómentes beszerzését engedélyezte. Kisiparosok alatt azok értendők, kik 20 munkánál kevesebbet foglalkoztatnak és 25 lóerőnél kevesebb motorerőt használnak. Kisgazda

alatt pedig, kik 100 holdon alul való gazdaságot akár mint saját birtokot, akár mint bérletet kezelnek. A benzín ára ezeknek 16 korona lesz métermázsánként a vastartály nélkül, melyet a gyárnak vissza kell adni. Ez az árkedvezmény a piaci árak emelkedéséhez képest egyelőre 1906 április hó végéig érvényes. Az igény jogosultságot az iparosoknál az I. fokú iparhatóság, a gazdáknál pedig a községi előljáróság igazolja.

A m. kir. állami anyakönyvvezető értesítései:

1906 évi január 11-től 18-ig

Született: 7 gyermek, 2 fiú és 5 leány.
Kihirdetett: Simon János—Nedők Annával, Simon Ferencz—Kis-Takács Erzsébettel, Takács János—Támer Erzsébettel, Támer József—Nyéki Erzsébettel, Pap István—Pukk Rozáliával, Pap Lajos—Pukk Annával, Tóth Mihály—Pöndör Annával, Cs. Tóth Lajos—Baka Juliával, Tam József—Klézli Rozáliával, Pegler András—Tapsonyi Erzsébettel.

Házasságot kötött: Baranya János—Szakál Teréziával, Nagy Mihály—Simon Annával.

Meghalt: Szili István 65 éves kovács, Simon Mihályné, Háhn Terézia 58 éves, Angyal Ferencz 81 éves, Séth József 64 éves, Nagy József 77 éves, Plauvits Ferenczné Konecz Katalin 73 éves.

Szerkesztői üzenetek.

L-r. S. úrnak Nagy-Szokoly. Nagyon köszönjük szives értesítését De mert közleménye egyik lapársunknál már szó szerint megjelent, csak kivonatossan közölhetjük.

Sz-y Gy. úrnak Pécs. A küldött cikk meg fog jelenni. A késelemért azonban senkinek sincsen oka aprehendálni. Sokszor hetekig hevernek itt kiszedve, egyes dolgok. Lapunk terjedelmét ugyanis már lehetetlen növelnünk. Vidéken nem szokásos tömött szedésünk állandóan 12—14 oldalnak felel meg nem tehetünk tehát róla, ha tárca-szerű közleményeknek huzamosabb ideig kell várni a megjelenésére.

S. K. Szentlőrinc. Hálásan köszönöm a szép verseket, az egyiket eltettem más alkalomra.
V-g. T. Budapest. A lapot új lakására küldtük. A cikk majd később jön.

HIRDETÉSEK.

Értesítés.

A Szekszárdi Kaszinó f. évi január hó 28-án délelőtt 11 órakor tartja saját nagytermében

rendes évi közgyűlését,

miről a kaszinó igen tisztelt tagjai az alapszabályok 20. §-ának 2. pontja értelmében ezuton értesítettnek.

A közgyűlés tárgyai:

1. Intéző igazgató évi jelentése.
2. Az 1905. évi zárszámadások tárgyalása. a/ Házi pénztár számadása; b/ Házalap számadása; c/ Bazár-építési alap számadása; d/ Bezerédj szobor-alap számadása; e/ Simontsits-könyvtár számadása; f/ Váradi-alap számadása.
3. Az 1905. évi költségvetések tárgyalása. a/ Házi pénztár költségvetése; b/ Ház-alap költségvetése; c/ Bazár-építési alap költségvetése.
4. Az alapszabályok 21. §-ának i) pontjában meghatározott időben netán bejelentendő indítványok tárgyalása.
5. Tisztujtítás.

Szekszárdon, 1906 január hó 19-én.

Simontsits Elemér

intéző igazgató.

Kiadó garçon lakás.

A „Szegezárdi Takarékpénztár“ épületében a földszinten egy **butorozatlan szoba** előszobával azonnal kiadó.

Értekezni lehet ez ügyben az intézet igazgatóságával.

MEGHIVÓ.

A SZEGZÁRDI TAKARÉKPÉNZTÁR LIX. évi rendes közgyűlését

1906. évi február hó 6-án, délelőtt 10 órakor, az intézet saját helyiségében fogja megtartani, melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívotnak.*

TÁRGYSOROZAT:

1. Az alapszabályok 19. §-a szerint a közgyűlési elnök megválasztása.
2. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tagnak kijelölése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg előterjesztése és megállapítása, úgy a felmentvény megadása.
4. A tiszta jövedelem felosztása és kifizetése iránti határozathozatal.
5. Az alapszabályok 15. §-a értelmében bejelentett indítványok tárgyalása.
6. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjainak az alapszabályok 23. és 34. §-ai értelmében leendő megválasztása.

Kelt Szekszárdon, 1906. évi január hó 15-én.

Az igazgatóság nevében:

ÓRFFY LAJOS,

igazg. elnök.

* Az alapszabályok 16. §-a értelmében a közgyűlésen csak azon részvényes gyakorolhatja akár személyesen, akár meghatalmazott által szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőzőleg legalább két hóval előbb iratott nevére és az intézet pénztáránál még le nem járt szelvényekkel együtt letétetett.

Díszműveket, folyóiratokat, könyveket, számlákat, röpiratokat, díszes kivitelű meghívókat, továbbá mindennemű hivatalos és kereskedelmi

nyomtatványokat

izléses kivitelben, a lehető legrövidebb idő alatt, jutnyos árszabás mellett szállít

Báter János könyvnyomdája
SZEKSZÁRDON.

Póthirdetmény.

A dunaszentgyörgyi iskola-építésre meghirdetett árlejtési határidő — közbejött akadályok miatt — február hó 15-éről február hó 20-ára tétetik át, ugyanazon órákra.

Dunaszentgyörgy, 1906 január 17.

Káta Endre
ev. ref. lelkész.

Pénzkölesön!

Házakra, földbirtokokra I., II. helyre olesó feltételek mellett, valamint személyhitelt kezes nélkül is 200 koronától feljebb mindenféle állásu egyénnek 4 korona havi törlesztésre gyorsan és olesón közvetít cöskői Várady Lajos Budapest, Kerepesi-ut 62. — Bővebb felvilágosítással azonnal szolgálok válaszbélyeg ellenében.
26—52

4188 sz.
tk. 1905.

Árverési hirdetmény.

A paksi kir. jbiróság, mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Praudtner Mátyás és társai, mint néhai Fink Ádámné örökösei végrehajthatóknak, **Fink Ádám és társai, mint néhai Fink Ádám örökösei végrehajtást szenvedők ellen** 180 kor. és jár. iránt indított végrehajtási ügyében a szekszárdi kir. törvényszék területén levő, a paksi kir. jbirósághoz tartozó a nagypaksi 568 számú tkönyvben foglalt 645 hrszám 750 népsorsz. ház udvar és kert a Gebhardt utcában a végrehajtási törvény 156 §-ának d) pontja értelmében 800 korona kikiáltási árban **1906 évi február hó 10-ik napján d. e. 10 órakor** e kir. jbiróság tkvi irattárában megtartandó árverésen az alábbi feltételek mellett el fog adatni.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10 %-át bánatpénz fejében letenni s evő a vételért három egy-nő részletben a dunaföldvári kir. adóhivatalnál 6% kamattal lefizetni köteles s végre, hogy a megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulírt tkvi hatóságnál és Paks község előljáróságánál megtekinthetők.

Paks, 1905 évi november hó 10-én.

Szentpétery,
kir. jbiró

MEGHIVÓ.

A DUNAFÖLDVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

az alapszabályok értelmében

1906. évi január hó 28-án délelőtt 10 órakor

saját helyiségében

XXXVII-ik ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

tartja, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Niefergall Nándor
elnök-igazgató.

A tanácskozás tárgyai

1. Közgyűlési jegyző választása és két részvényes kijelölése a jegyző-könyv hitelesítésére.
2. Az elnök jelentése, a mérleg előterjesztése és az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Beérkezett indítványok és kérvények tárgyalása.

115. sz.

1906.

Pályázati hirdetmény.

Várdomb községben elhalálozás folytán megüresedett

községi jegyzői állásra

pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazását képezi:

1. A község által adott 800 kor. készpénz és 50 korona haszonértékű 5 kat. hold szántó és kaszáló hozzájárulással az 1904. évi XI. t.-cz. alapján járó állami fizetés kiegészítéssel 1600 korona törzsfizetés.
2. A 138/a. népsorszámu házban levő lakás és konyhakert.
3. Az összes végrehajtási költségek, a miből azonban a közreműködő előljárók napidijait tartozik viselni.
4. A fogyasztási adók kezelési %-ának felerésze, — végül
5. a magánmunkálatokért a szabályrendeletben megállapított irásdíjak.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ában, illetőleg az 1900 évi XX. t.-cz. 3. §-ában előirt képesítésüket, eddigi alkalmaztatásukat és erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **f. é. február 1-ig** hozzám benyujtsák.

A választás kitzzése iránt később fogok intézkedni.

Szekszárd, 1906 január 15-én.

Bajó Pál
főszolgabíró.

Több éven át kipróbált, teljesen megbízható s a fájdalmak megszüntetésére kitünőnek bizonyult készitmény a

KORONA SZESZ

mely biztosan és gyökeresen gyógyít köszvényt, csuvt, rheumát és egyéb meghülésből eredő különféle fájdalmakat. — Kitünő gyógyhatását több ezer elismerő levél bizonyítja.

Egy üveg ára 1 korona.

A londoni, párisi és berlini nemze közti kiállításon diszoklevéllel, arany éremmel és aranykereszttel kitüntetve.

Készíti: **Remetey Dezső** gyógyszerész, Turkevén.

Tolnamegyei föelárusító:

Kiss Pál fűszerkereskedő Pakson,

a ki 5 üveg egyszeri rendelésénél bérmentve szállítja a megye területén bármely városba vagy községbe. — Gyógyszerész és kereskedő urak mint ismét-eladók árendetményben részesülnek.

15—52

Tóth Károly-féle óborok

palack számra kaphatók

GAUSZER ÁDÁM delikatesse üzletében Szekszárdon.

1900. évi szekszárdi vörösbör
7/10 liter, palackja . . . 1 K 20 f.
1903. évi fehérbor 1/1 liter palackja . . . 1 " — "
Muskatály (muscat alexandrienne)
4/10 liter palackja . . . 1 " — "
Zöld szilváni 7/10 liter, palackja — " 90 "
Üres üvegek 10 fillérijével visszavétnek.

Elköltözködés

következtében szabad kézből előnyös feltételek mellett eladó:

Szekszárdon a legelső helyen, **jobb parásztán** fekvő 12 holdas és Puksz-völgyben fekvő 2 holdas, kitünő borfajokkal teljesen betelepített

szőlő

egyben vagy két részben.

Ugyancsak eladó ezen szőlőkön termelt 400 hltr. kiváló minőségű **rizling** és **vörös bor**.

Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala.

Fischl Lajos

butor- és épület-asz-

talos, a „Pirntzer József és Fiai“ kereskedők házában tart dus raktárt a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-, ebédlő- és irodaberendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

Női kalap-divatterem

Szekszárd, Széchenyi-utca.

Kalap-divatkülönlegességek bécsi és párisi modellekben; — menyasszonyi koszorúk és fátyolok; gyászkalapok és fátyolok, szalagok, virágok és egyéb díszes különlegességek Nagy raktár gyászkalapokban.

Fránek Jánosné divatárusnő.

Helybeli megrendelések házhoz küldetnek. — Vidéki megrendeléseket bérmentve bármely postaállomásra küld.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy ez év december hó 10-től Szekszárdon, a kaszinó Bazár-épületében

fűszer-, csemege-, tea-, rum-, cognac-, likőr-, tea-sütemény-, ásványviz- és déligyümölcs-üzletet

nyitottam, amelyben raktáron tartok minden e szakmába vágó cikkekkel a legjobb minőségben, de különösen b. figyelmébe ajánlom:

Valódi Cuba kávé
Arabiai Mocca kávé
Arany Jáva kávé
Legszébb gyöngy kávé
Valódi angol teasütemény
Finom Koeslin teasütemény
Finom Koeslin piskóta
Különféle szárdinia
Különféle páczolt halak
Legfinomabb Mandarin-tea
Valódi Souchong-tea
Legfinomabb eszárkeverék-tea
Legfinomabb fejedelmi tea
Valódi Popoff-féle orosz tea

Világhírű Hornimann-tea
Valódi brazilai rum
Finom Cuba rum
Legfinomabb jamaikai rum
Szegedi paprika
Szegedi tarhonya
Stockeraui lencse
Stockeraui borsó
Zöld bab
Zöld borsó
Legfinomabb Karolin rizs
Legfinomabb Glace rizs
Legfinomabb Japán rizs

Főtörekvésem mindenkor a legjobb és idényszerű friss árakat szállítani, valamint jutányos árak által a t. vevőközönség meglegedését kiérdemelni

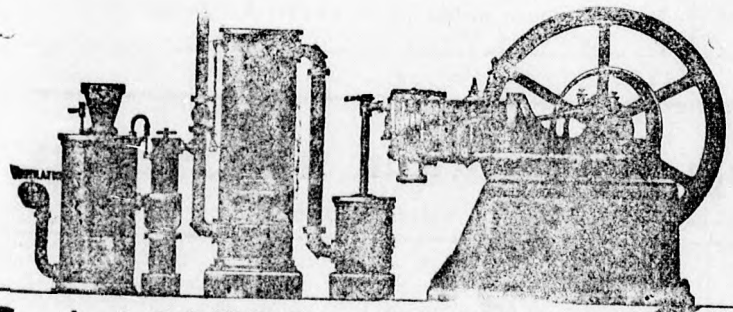
Szives pártfogást kérve, vagyok teljes tisztelettel

Minden vevő, ki 10 korona értékben készpénzben vásárol, 2% 4-6 pénztári engedményben részesül.

GAUSZER ÁDÁM

fűszer- és esemege-kereskedő

Szekszárdon, kaszinó Bazárépület.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasútóde: Bécs.

Benzin és petroleum-motorok és locomoblok, szivó-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

13-52

Villamos és gőzre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón nyom és jó hangszert szállítani, mint

Reményi Mihály

a magyar királyi zene-akadémia házi hangszere készítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfúvó hangszer, hur stb. stb., míg REMÉNYI legújabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, Király-utca 58. sz. Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb áron. Külön költségvetés díjtalanul. — Kivétel a világ minden részébe nyílt és kiesinyben. Zongorák és cimbalomok hangolása és javítása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.

13-52

Sömörbetegek,

olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találtak, kérjenek prospektust és hiteles bizonyító leveleket teljesen ingyen.

Rolle C. W. gyógyszerész Altona-Bahrendfeld (Elbe).

13-52

Nincsen betegség házában,

ha meghoztatja a híres

KIRÁLY-BALZSAMOT,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedül biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvény, eszét, rheumat, fog- és hátfájást, latszagatást, köhikét, gyomor-fájást, szóval minden betegségnek egyedül biztos orvossága a híres Király-balzsam, tehát szükséges, hogy minden háznál készítenél legyen. Egy nagy üveg 2 korona 55 fillér, 3 üveg 6 korona 55 fillér, bérmentve, utánvétellel.

Grósz-Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth Lajos-utca. Budapest: Török József gyógyszerészárban, Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert **híres hajdusági bajuszpedró,** melyből a leghíresebb idő alatt a legszébb bajusz nyerhető, 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel.

13-52

Első styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész.

Magyarországi képviselő és raktár:

BUDAPEST, VI., Teréz-körút 20.

A leghíresebb **kötőgépek** tömlőszárral, házi és ipari célra részletfizetésre is kaphatók.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép- és kerékpár javító műhely.

13-52

Ha köszvényben, reumában szenved, ne kísérletezzen semmiféle szerrel, hanem vegyen egy üveg **Dr. Flesch-féle köszvény-szeszt,**

mely eszét, köszvényt, reumát, köz-, láb-, hát- és derék-fájást, kezek és lábak gyengéjét, ütés, orlítottás, rándulás, ficamodásból származó fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít, mint bármely más külső vagy belső gyógyszer. Hatása a legrovidebb idő alatt észlelhető, még a legrovidebb bajoknál is, melyeknél sem fűdő, sem gyógyszer nem használható. Kapható a feltalálónál és egyedül készítőnél:

Dr. FLESCHEMIL

„Magyar Korona“ gyógyszerárban Győr, Baross-ut 24. szám.

Budapesti főraktár: Török József gyógyszerárban Budapest, VI., Király-u. 12. és Andrassy-ut 26.

Másfél dekliteres üveg ára 2 korona. Huzamosabb használatra való „Usaládi“ üveg ára 5 korona. 5 kis, vagy 12 „Usaládi“ üveg rendelésénél bérmentve utánvétellel küldjük.

13-52

Részletfizetésre

porcellán és üveg szarvazék, lámpák, china ezüst. Kérszere képes színes ábrák ingyen. Ugyanott utazók felvételnek, kik verőfogókat, kereskedőket és bontásokat látogatnak, híres szegedi paprika eladásával sokat kereshetnek. 1 kilo világhírű szegedi paprika 3 fnt utánvétellel.

Ivánkovits Károly és Fia Szegeden.

13-52

Levélpapírok
egyszerű és gyönyörű diszobozókban a legolcsóbb áron szereshetők be
BÁTER JÁNOS
könyvnyomdájában
SZEKSZÁRDON

Most jelent meg

A szőlőtöke helyes metszése s annak okszerű nyári kezelése

czimű könyv számos szöveg közé nyomott ábrával, a könyvhöz fűzött 4 külön rajz-melléklettel, 80 oldal terjedelemben.

Irta: **Saáry Ákos** kertületi m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő **Kaposvár**. Bolti ára füzve **1 kor.** Vászonkötésben 1 kor. 30 fillér. — **A szerzőnél rendelve darabonkint 20 fillérrel olcsóbb.**

1-3

Tüzifa- és szén-eladási hirdetemény.

Tisztelettel tudomására adom a nagy-
érdemű közönségnek, hogy nálam mindennemű

száraz tűzifa

ugyszintén bel- és külföldi legjobb minőségű

S Z É N

legjutányosabb árban kapható.

Elsőrendű **bükk-hasáb** gőzerővel fűrészelve métermázsánkinti súlyban **1 frt 10 kr.** Összeaprítva **1 frt 30 kr.**

Szlavoniai **éger-hasáb** méter öle **13 frt;** összefűrészelve és újra méter-ölbe összerakva a fűrészelésért **80 kr.** számítatik.

Fuvardíj saját kocsimon méter-ölenkint **70 kr.** Kifogástalan üvezés és szénmérésért kezeskedem.

Tisztelettel 5-5

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

a vasuti állomással szemben a saját házában és telepén **Szekszárdon.**

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A **COZAPOR** többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodáhatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A **COZA** oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békitette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegyen és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tömerdek fiatal embert a jó utra és szerencséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a **COZAPOR** tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezeskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

34-52

INGYEN PRÓBA 569. sz.
Vágja ki ezen szelvényi és küldje még ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, lev.-lapok 10 fillérre bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 569),
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Mit igyunk?

Bort és vizet, de csakis

BORSZÉKI GYÓGY-BORVIZET

amely a legegészségesebb és legkellemesebb üdítő ital talán az egész világon!

Kincses Erdély adja, de egész hazánk büszkesége ez a kellemes összetételű víz, amely kivirta a külföld bámulatát is.

Fájdalom, a szállítás okozta nehézségek miatt eddig csak jó drágán volt beszerezhető, így a nagyközönség az értéktelenebb, de olcsó kulforrások vizét kapkodta, vagy pedig mesterséges vizet ivott.

De most a borvizek királya elfoglalja megillető helyét.

Hallatlan olcsó árak, óriási kedvezmény, — ihatja ur, szegény!

Egyedüli főelárusító vidékünkön

Kiss Pál paksi fűszerkereskedő,

aki azonban ebből a pompás üdítő italból minden nagyobb köz-
ségben állandó raktárt létesít.

Igyunk hát borszékit!

1⁴/₁₀ literes palaczk 1 literes palaczk 1/2 literes palaczk
48 fillér. 40 fillér. 30 fillér.

A régi áraknál majdnem felényivel olcsóbb!
Vendégülöknök és nagyban vásárlóknak **még nagyobb kedvezmény.** Az üres palaczkokat az elárusítók visszavásárolják!

Szekszárdi főeladás: **Ferdinánd Antal és fiainál.** Tolnán **Trutzer S. és Társa,** Dunaszentgyörgyön **Kálmán Dániel,** Dunaföldváron **Schwendtner Ferencz,** Faddon özv. **Ékes Edéné** fűszerkereskedőknél.

26-52

BÁTER JÁNOS KÖNYVNYOMDÁJA SZEKSZÁRD.

Készít a legrövidebb idő alatt izléses, tiszta kivitelű
MEGHIVÓKAT,
számlákat, körleveleket, nagyobb műveket,
ZÁRSZÁMADÁSOKAT
és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabb árban.

A varrógép csak akkor varrógép,

ha azt szakértő kereskedő választja meg.

Kizárólag kiváló

**Eredeti Afrana
Eredeti Wettina
Central-Bobbin**
varró- és műhímzőgép

és családi

Singer-varrógépeket
adunk el 10 évi jótállással.

Eredeti

**Afrana
Karikahajós
Central-Bobbin**
iparos varrógépeket

adunk el

10 évi jótállással.

Kedvező részletfizetések. Használt gépeket becsereélünk.

A műhímzés tanítását szakképzett műhímzőnők díjmentesen végzi, még vidéken is.

Gazdasági gépek, u. m.:

vetőgépek, szecs kavagók, daralók, répvágók, ekék, mérlegek stb. állandó raktára.

Nagy mechanikai javítóműhely.

MÜLLER TESTVÉREK

műgépészek (mechanikusok)

varrógépek, kerékpárok és gazdasági gépek raktára

SZEKSZÁRD, Garay-tér.

29-29